

ПРИРАЧНИК ЗА ФИРМИ

ЗА УЧЕСТВО НА ЕЛЕКТРОНСКИ ПОСТАПКИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ

јуни 2016 год.

Прирачник за фирми за учество во електронски постапки за јавни набавки

Издавач: Центар за граѓански комуникации

Лектура: Татјана Б. Ефтимоска

Ликовно-графичко обликување: Бригада дизајн

Печат: Датапонс

Тираж: 400 примероци

СІР - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

35.073.53:004.738.5(497.7)(035)

ПРИРАЧНИК за фирми за учество на електронски постапки за јавни набавки. - Скопје : Центар за граѓански комуникации, 2016. - 76 стр. : илустр. ; 21х21 см

ISBN 978-608-4709-38-1

а) Јавни набавки - Електронски системи - Македонија - Прирачници

COBISS.MK-ID 101417994

Овој прирачник е овозможен со поддршка од американскиот народ преку Агенцијата на САД за меѓународен развој (УСАИД) во рамките на Проектот на УСАИД за пристап на микропретпријатијата до јавните набавки. Содржината на публикацијата е одговорност на Центарот за граѓански комуникации и не ги изразува ставовите на УСАИД или на Владата на Соединетите Американски Држави.

Цели на прирачникот

Вој прирачник е наменет да им помогне на фирмите, од практичен аспект, подобро и побрзо да го совладаат подготвувањето на понудите за учество на т.н. електронски постапки за јавни набавки, што се спроведуваат преку Електронскиот систем за јавни набавки (ECJH). Преку прирачникот, фирмите ќе се запознаат подобро со својата улога во целокупниот тендерски процес при остварувањето на својот правен и комерцијален интерес.

Посебно, прирачникот е наменет за микропретпријатијата, како материјал за нивна обука и како средство за зголемување на нивните знаења од областа на јавните набавки – како темелна подготовка за поуспешен настап на електронските постапки за јавни набавки.

Ова е особено важно ако се има предвид дека почнувајќи од годинава, договорните органи, односно државните институции, се обврзани 30% од објавените огласи за доделување на договорите за јавни набавки да ги спроведат целосно со електронски средства, односно преку ECJH. За следната, 2017 година, обврската е 50% од постапките да бидат електронски, а од 2018 година натаму целосно се преминува на електронски постапки за јавни набавки.

Прирачникот се заснова врз одредбите од Законот за јавните набавки (3JH), врз подзаконските акти и прирачниците изработени и објавени од Бирото за јавни набавки, како и врз практични искуства при спроведувањето на електронските постапки.

Препораки за успешен настап:

- Регистрирајте се на ЕСЈН!
- Набавете електронски потпис во форма на дигитален сертификат!
- Пребарувајте ги објавените огласи за доделување договори на ЕСЈН и селектирајте ги оние кои ќе побудат интерес кај вас од технички и од економски аспект!
- Преземете ја тендерската документација за конкретниот оглас за предметот на набавка за којшто сте заинтересирани!
- Анализирајте ја тендерската документација пред да се вклучите во процесот на понудување!
- Подгответе ја понудата на начинот опишан во тендерската документација!
- Искористете ги функцоналностите кои ги нуди ЕСЈН во правец на заштеда на време и пари!
- Поднесете ја понудата преку ЕСЈН, на начин опишан во тендерската документација!
- Постојано читајте ги електронските пораки добиени во поштенското сандаче на вашиот кориснички профил во ЕСЈН!
- Следете ги инструкциите од договорниот орган и од Бирото за јавни набавки!

КРАТЕНКИ

- БЈН Биро за јавни набавки
- ДО договорен орган
- ЕО економски оператор
- ЕСЈН Електронски систем за јавни набавки
- ЗЈН Закон за јавните набавки

корисни линкови

Електронски систем за јавни набавки: https://e-nabavki.gov.mk

link преку Mozilla Firefox: https://e-nabavki.gov.mk/PublicAccess/Home.aspx#/home

link преку Chrome: https://www.e-nabavki.gov.mk/PublicAccess/Home.aspx#/home

КИБС: https://kibstrust.mk/

Македонски телеком: http://www.telekom.mk/digitalni-sertifikati.nspx

За набавки (специјализиран портал за олеснување на пристапот на микропретпријатијата до јавните набавки): http://zanabavki.mk/

Центар за граѓански комуникации: http://www.ccc.org.mk/

Содржина

ДЕЛ 1 :	ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА СИСТЕМОТ НА ЈАВНИ НАБАВКИ ВО МАКЕДОНИЈА	7
1.1.	Цели на Електронскиот систем за јавни набавки	7
	Информативни цели: Функционалности што ги нуди ЕСЈН за кои не е потребна регистрација	8
	Комерцијални цели - учество на тендер: Функционалности што ги нуди ECJH за кои се потребни регистрација и електронски потпис (дигитален сертификат)	14
ДЕЛ 2:	ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЛЕКТРОНСКАТА ПОСТАПКА	15
2.1.	Правна рамка	15
2.2.	Што е електронска постапка?	16
2.3.	Услови што треба да ги исполни економскиот оператор за учество во електронска постапка	. 16
	Регистрација на ЕСЈН	. 16
	Набавка (купување) на електронски потпис (дигитален сертификат)	19
	Начин на купување дигитален сертификат за електронско потпишување документи	19
	Начин на електронско потпишување документи со дигитален сертификат	21
-	Microsoft Office – формати на документи од апликацијата MS Office (Word, Excel, Power Point)	22
-	Adobe Acrobat (Reader DC) – документи во .pdf формат	25
ДЕЛ 3 :	УЧЕСТВО ВО ЕЛЕКТРОНСКА ПОСТАПКА	30
3.1.	Најавување во Електронскиот систем за јавни набавки	30
	Почетна страна на ЕСЈН по најавување на регистриран економски оператор	31
	Поштенско сандаче	32

3.2.	Функционалности што ги нуди ЕСЈН за регистрираните економски оператори	38
	Мој профил а) "Лични податоци"	38 39
	б) "Податоци за економскиот оператор"	
	в) "Корисници од економски оператор" г) "Документи на профилот"	40 41
	Прашања и одговори пред јавното отворање	
	а) "Прашања и одговори пред јавно отворање"	45
	б) "Одговор на прашања кај хартиена постапка"	46
	Поднесување понуда	
3.2.	а) "Поднеси понуда/пријава за учество"	
	Јавно отворање а) "Следење на јавното отворање" .	59 60
	Поднесување појаснување/дополнување во евалуација а) "Појаснување/Дополнување на поднесени документи во евалуација"	61 61
	Е-аукции	63
	а) "Учествувај на е-аукција"б) "Поднеси конечна цена"	66 70
	Известување за донесената одлука	72
	Дополнително прикачување документи за докажување на личната состојба а) а) "Дополнително прикачи документи".	72 73
	Лосие на учество на завршени постапии	75
	а) "Полнеси понули/пријави за учество"	7 3
	б) "Учество на завршени аукции"	76

дел

ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЛЕКТРОНСКИОТ СИСТЕМ НА ЈАВНИ НАБАВКИ ВО МАКЕДОНИЈА

1.1. Цели на Електронскиот систем за јавни набавки

Електронскиот систем за јавни набавки (ECJH) е едноставен веб-базиран систем за користење, преку којшто се овозможува пополнување и објавување на огласите за доделување договори за јавни набавки, на огласите за барање за прибирање понуди, известувања за склучени договори, евиденции за барање за прибирање понуди, поништување на постапките, спроведување на постапките за доделување договори за јавни набавки со користење електронски средства (користење електронска опрема за обработка и чување податоци) како и спроведување на електронски аукции и поднесување конечна цена.

Секој економски оператор (секое физичко или правно лице или група од такви лица која на пазарот нуди стоки, услуги или работи) којшто учествува во постапките за доделување договори за јавни набавки објавени на ЕСЈН може да ги презема следните дејствија доколку се регистрира во ЕСЈН:

- по личен избор да добива информации за објавени огласи за доделување договори за јавни набавки од категоријата за набавка која ја одбрале со регистрацијата,
- 🗖 да презема тендерска документација,
- 🗖 да поставува прашања,
- да поднесува понуди за постапки кои се спроведуваат со користење електронски средства,
- да дава појаснувања и да одговара на прашања поставени во фазата на евалуација на понудите,
- 🗖 да учествува на електронски аукции или да поднесува конечна цена,
- да добива известувања во врска со донесени одлуки за избор или за поништување на конкретни постапки за доделување договори за јавни набавки.

Бирото за јавни набавки (БЈН) е задолжено да го развива и да го управува ECJH како единствен компјутеризиран систем достапен на интернет адресата: https://e-nabavki.gov.mk.

Функционалностите кои ги нуди ЕСЈН можат да се користат:

- 🗖 за информативни цели или
- за цели од комерцијален интерес, односно за учество на тендер.

Информативни цели:

Функционалности што ги нуди ЕСЈН за кои не е потребна регистрација

За да пристапите на веб-страницата на ECJH, препорачливо е да ги користите последните верзии на пребарувачите Internet Explorer, Firefox или Chrome или други интернет пребарувачи компатибилни со нив.

Препорака: Користете Mozilla Firefox или Google Chrome како ваш веб пребарувач за пристап и за користење на ECJH (Internet Explorer не е многу препорачлив).

Откако ќе пристапите кон јавниот дел на ЕСЈН, ја гледате следнава почетна страница која дава првични информации за ЕСЈН:

Подолу се дадени директни линкови (врски) и објаснети се некои важни менија и подменија што треба да ги препознавате кога ќе пристапете на првата страница на јавниот дел на ECJH за директно користење на некои функционалности:

(горе во десниот агол на јавната страница на ЕСЈН)

линк-икона чиешто кликнување ве води кон почетната страница на ЕСЈН

линк-икона чиешто кликнување ве води до архивската година која сакате да ја пребарувате за објавени огласи и известувања

линк-икона чиешто кликнување ве води до директен линк – пријави проблем/постави прашање до Бирото за јавни набавки, односно се отвора прозорец кој ве води директно до формуларот каде што можете да поставите прашање или да пријавите проблем во врска со користењето на ЕСЈН директно до Бирото за јавни набавки и линк-иконка, чиешто кликнување ве води до директен линк – мапа на сајтот која е еднаква на сите линкови што се појавуваат на почетната страница – менија од левата страна на ЕСЈН.

Мени на јавната страница (левата страна на ЕСЈН)

Во овој дел корисниците можат да пристапат до формуларите за регистрација, до прирачниците за начинот на работа на ЕСЈН, до сите огласи, известувања за склучен договор, евиденции на постапките со барање за прибирање понуди, да проверат негативна референца за одреден економски оператор или да постават прашање. По кликнување на панелите во менито на јавната страница, се отвораат линкови преку кои можете директно да пристапите до некои функционалности на ЕСЈН:

Договорен орган

- Регистрирај се формулар за регистрација на договорен орган
- Регистрирани договорни органи можност за пребарување на регистрирани договорни органи
- Прирачник за користење за договорни органи

Економски оператор

- Регистрирај домашен оператор формулар за регистрација на економски оператори
- Регистрирај физичко лице формулар за регистрација на физичко лице како економски оператор
- Прирачник за користење за економски оператори

🗖 Огласи

- Огласи можност за пребарување на сите (тековни и завршени) огласи за јавни набавки објавени од страна на договорните органи, за набавка на стоки, услуги или работи и можност за преземање на тендерската документација за учество во постапките
- Прилози можност за пребарување на измени и дополнувања на објавените огласи (за времетраење на огласот), доколку договорниот орган има објавено прилог за нив
- Поништување на постапки можност за пребарување на поништени постапки од страна на договорните органи
- Други огласи можност за пребарување објавени огласи за набавка на услуги во согласност со член 17 став 1 алинеја 2 од ЗЈН (неприоритетни услуги, како што се правните, здравствените, хотелско-угостителските и др.) од страна на договорните органи
- Известување за технички дијалог можност за пребарување на сите објавени известувања за технички дијалог објавени од страна на договорните органи
- Концесии за јавни работи и јавни услуги- можност за пребарување на сите објавени огласи за воспоставување на јавно-приватно партнерство како концесија за јавни работи и јавни услуги од страна на договорните органи

□ Известувања

- Претходно индикативно известување можност за пребарување постапки за доделување договори за јавни набавки за кои договорните органи имаат објавено претходно индикативно известување
- Евиденција можност за пребарување на сите објавени евиденции за склучени договори по спроведени постапки со барање за прибирање понуди и договори за услуги во согласност со член 17 став 1 алинеја 2 од ЗЈН, кои договорниот орган има обврска да ги пополнува на шестмесечно ниво
- Известувања за Конкурс за избор на идејно решение можност за пребарување објавени огласи за конкурс за избор на идејно решение од страна на договорни органи
- Известување за склучен договор можност за пребарување објавени известувања за склучен договор по спроведена постапка од страна на договорни органи, освен оние склучени договори кои се објавуваат во Евиденција
- Известување за реализиран договор можност за пребарување објавени известувања за реализиран договор од страна на договорни органи

🗖 е-Набавки

- Огласи за електронска постапка можност за пребарување на сите објавени огласи за спроведување електронски постапки и преземање на тендерската документација за учество во нив
- Постапки во евалуација можност за пребарување и преглед на електронски постапки кои се во фаза на евалуација
- Е-аукции можност за пребарување и преглед на закажани е-аукции
- Најнови одлуки можност за пребарување и преглед на донесени одлуки во врска со избор на најповолна понуда/поништување на електронска постапка, е-аукции и поднесување конечна цена
- Завршени постапки можност за пребарување и преглед на завршени електронски постапки и е-аукции

Често поставувани прашања

 Често поставувани прашања – преку овој линк, сите заинтересирани договорни органи, економски оператори, но и пошироката јавност, имаат можност да пронајдат одговори на често поставувани прашања во врска со одредени специфичности при користење на ЕСЈН кои ги објавува Бирото за јавни набавки

Пријави проблем/Постави прашање

 Пријави проблем/Постави прашање – преку овој линк секој корисник на системот може да постави прашање или да пријави проблем до администраторот на Бирото за јавни набавки во врска со користењето на ЕСЈН

Негативни референци

- Негативни референци можност за пребарување на листа на економски оператори на кои им е издадена негативна референца. Во табелата се прикажува називот на економскиот оператор, основот и датумот на објавување на негативната референца, како и крајниот рок односно времетраењето на референцата
- Провери ЕО за негативна референца можност за вршење проверка дали некој економски оператор има активна негативна референца (со внесување на даночниот и матичниот број на фирмата)

Корисни линкови:

- Биро за јавни набавки: http://bjn.gov.mk/bjn-portal/wordpress/
- Државна комисија за жалби: http://dkzjn.mk/
- Tenders Electronic Daily: http://ted.europa.eu/TED/misc/chooseLanguage.do
- Овластени лица за е-гаранции: http://bjn.gov.mk/bjn-portal/wordpress/?page_id=45
- Овластени банкарски службеници за е-гаранции Комерцијална Банка: https://www.banka.com.mk/s1o2p3-a2wkg-344-q2dsasd-gvhg/s1o2p3.aspx
- Овластени банкарски службеници за е-гаранции Охридска Банка: http://www.ohridskabanka.mk/content/%D0%9E%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81 %D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%20%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BF%D0%B8%D 1%81%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B8.pdf
- Овластени банкарски службеници за е-гаранции ПроКредит Банка: http://pcb.com.mk/bankarski-garancii-pravni.nspx

Исто така, на почетната страница на ECJH централно се поставени полиња за брз пристап до поважните содржини. Со нив **директно** се отвораат тековните огласи, закажаните е-аукции, завршените електронски постапки и најновите одлуки.

- Огласи директен линк за тековно објавени огласи (хартиена и електронска постапка)
- Е-аукции директен линк за закажани е-аукции
- Завршени постапки директен линк за завршените електронски постапки и е-аукции
- Најнови одлуки директен линк за сите донесени одлуки во врска со електронските постапки, е-аукциите и поднесувањата на конечна цена
 - Во зависност од тоа каква постапка (хартиена или електронска) се спроведува за конкретниот предмет, таква ќе биде и информацијата за донесената одлука.

Пример за објавена информација за исходот од е-аукција при спроведување на електронска постапка.

Пример за објавена информација за исходот од е-аукција при спроведување на хартиена постапка.

Во табелата од овој панел, во колоната "Вид на постапка" се појавуваат следните икони, кои даваат информации (легенда) за конкретната постапка:

811 I						
and the second s	This is a second	No.	Number of States States B () E (0.2.26	72 ⁻	-

- означува дека конкретната постапка ќе заврши со е-аукција;
- означува дека предметот на набавка на конкретната постапка е делив;
- означува дека критериумот за доделување на договор е "најниска цена";
- созначува дека конкретната набавка е до 5.000 евра во денарска противвредност.

Комерцијални цели – учество на тендер:

Функционалности што ги нуди ECJH за кои се потребни регистрација и електронски потпис (дигитален сертификат)

Искористувањето на функционалностите кои ги нуди ECJH заради остварување на комерцијален интерес претставува главна цел на економскиот оператор во целокупниот електронски тендерски процес. Оттука, делот 2 од овој прирачник е целосно посветен на електронската постапка.

дел **2**

ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЛЕКТРОНСКАТА ПОСТАПКА

2.1. Правна рамка

Почнувајќи од 1 јануари 2016 година, во согласност со 3JH, стапија на сила одредбите кои се однесуваат на задолжително спроведување отворена постапка, ограничена постапка и постапка со барање за прибирање понуди со користење електронски средства преку ECJH во најмалку 30% од објавените огласи.

Законските одредби за задолжителното користење електронски средства при спроведување на јавните набавки е регулирано во член 13 од Законот за изменување и дополнување на ЗЈН, објавен во "Службен весник на Република Македонија" бр.78/2015, според којшто договорните органи се обврзани, во најмалку 30% од објавените огласи од 2016 година, во 50% од 2017 година и во 100% од објавените огласи од 2018 година, постапките за доделување договори за јавни набавки да ги спроведуваат преку електронски средства (преку ЕСЈН).

Правна основа за спроведување на електронските јавни набавки се:

- Законот за јавните набавки;
- Правилникот за начинот на користење на ЕСЈН и
- Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис.

Електронското работење во рамките на ЗЈН опфаќа примена на електронски средства и информатичко-комуникациска технологија за изработка на документи, комуникација и размена на податоци/документи во дигитален облик.

Сите субјекти вклучени во ECJH имаат обврска да се придржуваат кон одредбите кои се однесуваат на примена на електронската форма на спроведување на постапките пропишани во ЗЈН и кон Правилникот за начинот на користење на ECJH.

Техничките аспекти на користењето на ЕСЈН се детално разработени во Прирачникот за начинот на користење на ЕСЈН за договорните органи и во Прирачникот за начинот на користење на ЕСЈН за економски оператори, изработени од Бирото за јавни набавки.

2.2. Што е електронска постапка?

Електронска постапка е постапка за доделување договори за јавни набавки која целосно се спроведува по електронски пат, односно со користење електронски средства, преку ЕСЈН. Кај оваа постапка, поднесувањето на понудите и целокупната документација и комуникација помеѓу договорниот орган и економскиот оператор се одвива **електронски**, односно воопшто НЕ се користи хартиена форма (освен при поднесување банкарска гаранција или документација во нестандарден формат и големина, доколку тие се преобемни за скенирање и прикачување на ЕСЈН).

Секое барање, информација, известување и други документи во постапката се испраќаат во електронска форма преку ECJH (https://www.e-nabavki.gov. mk). Секој документ се евидентира во моментот на испраќање, односно во моментот на примање.

2.3. Услови што треба да ги исполни економскиот оператор за учество во електронска постапка

Регистрација на ЕСЈН

За да можат економските оператори да ги користат придобивките од спроведувањето на електронските постапки за јавните набавки во Република Македонија во смисла на добивање на договорот, најпрво треба да се регистрираат во ECJH.

Економскиот оператор се регистрира во ЕСЈН со пополнување формулар за регистрација којшто е составен дел од ЕСЈН, по што ЕСЈН автоматски ги обработува податоците од формуларот, генерира лозинка и ја доставува на регистрираната адреса за електронска пошта (е-мејл) на економскиот оператор.

Регистрацијата се врши преку менито **"Економски оператори"** на јавната страница на ЕСЈН, со пополнување на веб-формуларот за регистрација.

На ЕСЈН можат да се регистрираат домашни и странски правни лица, како и физички лица заинтересирани за учество во јавните набавки.

Во рамките на менито "Економски оператори" се наоѓаат 3 одделни линка:

"Регистрирај домашен оператор" - (доколку се одбере EN верзијата на ECJH, преку овој линк се регистрираат странски компании - Register foreign operator) – по чиешто кликнување се отвора формуларот за регистрација на нов економски оператор во ECJH;

Contraction of the state of the			474,194
Properties of two recommendations			
30270 (states and states)	Barbar I		
An and a second se	Barrison .		
Second and the Second	tour .		
William Price	All second secon		
and "	The Born of the State	5 + + +	
Angeneration and a second seco			
M Insert of the Annual State of the Annual Sta	and the second sec		
Norman and a start of the second start of the	10.000		

Најпрво, локалниот администратор (лицето кое се регистрира како лице за контакт во вториот дел од регистрацискиот формулар "Регистрирај домашен оператор") го внесува единствениот матичен број на економскиот оператор (ЕМБС доделен од Централен регистар на Република Македонија) во регистрацискиот формулар и кликнува на копчето за пребарување, по што се појавува порака за одобрување во која е содржан износот за годишната претплата во зависност од големината на правниот субјект. Според остварениот годишен приход на економскиот оператор, Централниот регистар на РМ ги распоредува претпријатијата во микро, мали, средни и големи, при што најниска годишна претплата за користење на ЕСЈН плаќаат микропретпријатијата, во износ од 2.000 денари + ДДВ, додека највисока плаќаат големите претпријатија, во износ од 8.000 денари + ДДВ. Во долниот дел од формуларот за регистрација се наоѓа панелот "Пријави се за инфо за огласи", преку којшто економскиот оператор врши избор на категориите на предметите на набавка (максимум три во рамките на претплатата).

Локалниот администратор го пополнува и вториот дел од формуларот за регистрација со податоци за администраторот на економскиот оператор: име/ презиме, корисничко име (на латиница, минимум 8 карактери), 13-цифрена ознака, телефонски број, адреса за е-пошта (на истата ќе дојде порака со потврда за регистрација со лозинка, ќе пристигне профактурата и ќе се одвива целокупната понатамошна комуникација при користење на системот). По кликнување на копчето "**Регистрирај се**", системот ќе ја потврди успешната регистрација со прикажување порака на екранот и со автоматски испратена порака до адресата на е-пошта на локалниот администратор, <u>во која се</u> содржани корисничкото име кое администраторот сам си го определил, лозинката која системот автоматски му ја генерирал и профактура за годишна претплата во прилог.

По извршената уплата, односно по евидентирање на уплатата на сметка на БЈН, профилот на економскиот оператор ќе биде активиран.

Корисничкиот профил е активен една година од денот на евидентирање на извршената уплата. Датумот на истекување на претплатата се појавува на корисничкиот профил во текот на целото времетраење на претплатата на ЕСЈН. Десет дена пред истекување на претплатата економскиот оператор добива информативна порака за истекот на годишната претплата. Доколку има разидување во датумите помеѓу завршетокот на претходната претплата и новата уплата профилот ќе биде блокиран. Со извршената уплата, тој повторно се активира.

"Регистрирај физичко лице" - по кликнување на овој линк се отвора форма за регистрација на физичко лице како нов економски оператор во ЕСЈН;

managed to bright here.		
Surface in barrier story		
Plant Plant	The second se	
	No. of Concession, Name	
The second se	1 Automation	
Brur Valo	1 then	
Talanta (tala	and the second	
Et anno anno anno anno anno anno anno ann		
E	And a second	
Printer in an and a second sec		
The same reasons and some reasons and the		
	and an electron parameters	
More as an and the set of the set		
EP ers ort of a life of responses interview		
Produce and inclusion		
Enter state and state or second states and state		
Brents, result and design datasis a rest area		
		-
		24

Регистрацијата на физички лица се врши на истиот начин како регистрацијата на домашен економски оператор, односно со пополнување формулар за регистрација и следење на инструкциите во ECJH. Прирачник за користење на ЕСЈН – по кликнување на овој линк можете да го преземете Прирачникот за користење на ЕСЈН од страна на економски оператори

По завршување на регистрацијата на економскиот оператор на ECJH, со најавување со своето корисничко име и лозинка, тој може да пребарува низ листата на објавени огласи, да презема тендерска документација, да поставува прашања и да дава одговори, да поднесува понуди, да учествува на е-аукција и да ги ажурира своите лични податоци внесени во формуларот за регистрација.

За секој нов оглас за електронска постапка објавен преку ЕСЈН, чијшто предмет на набавка е од категориите што ги избрал економскиот оператор во панелот "Пријави се за инфо за огласи" при регистрацијата, операторот добива автоматско известување во поштенското сандаче на ЕСЈН (улогата на поштенското сандаче на ЕСЈН е објаснета во точка 3.1 од ДЕЛ 3, стр. 32 на овој Прирачник).

Набавка (купување) на електронски потпис (дигитален сертификат)

Начин на купување дигитален сертификат за електронско потпишување на документи

Член 58 став 2 од 3ЈН пропишува дека, доколку документите се доставуваат со користење електронски средства, тогаш ќе се применуваат прописите со кои се регулира електронскиот потпис. Електронскиот потпис е регулиран со Законот за податоци во електронски облик и електронски потпис, во којшто во член 13 став 1 е пропишано дека "општо прифатлив електронски потпис со квалификуван сертификат даден во врска со електронски податоци е изедначен со своерачен потпис и затоа има еднаква важност и сила на доказ, како и своерачниот потпис даден во врска со хартиени документи". Ова значи дека за електронски поднесената понуда да има валидност и доказна сила еднаква на понуда која е доставена во хартиена форма, тогаш мора да се потпише **со користење квалификуван дигитален сертификат издаден од регистриран издавач на сертификати.** Обврската за електронско потпишување се однесува на понудата, односно на секој документ во електронска форма којшто го составува самиот понудувач (на пример, финансиска понуда, техничка понуда, изјава и сл.). Значи, при спроведување/учествување во постапки кои се спроведуваат по електронски пат преку ECJH, документите кои треба да се прикачат на ECJH треба да бидат електронски потпишани со валиден дигитален сертификат издаден од регистрирани издавачи на дигитални сертификати.

Во Република Македонија постојат два регистрирани издавачи на дигитални сертификати:

- КИБС: https://kibstrust.mk/ и
- Македонски телеком: http://www.telekom.mk/digitalni-sertifikati.nspx

Нивната дејност е регистрирана и контролирана од Министерството за информатичко општество и администрација. Двата издавачи на сертификати издаваат различни типови сертификати за физички и правни лица. Повеќе информации за начинот на добивање сертификат може да најдете на веб-страниците на регистрираните издавачи.

Доколку сертификатот е издаден од странски издавач, потребно е издавачот да биде авторизиран (регистриран) во земјата на потекло како официјален издавач на дигитални сертификати.

Со добивање на дигиталниот сертификат, ќе добиете и упатство од издавачот на сертификатот за тоа како да го инсталирате на вашиот компјутер или, пак, да го чувате и користите преку друг електронски медиум (на пример CD, токен, смарт картичка).

Електронски поднесената понуда има валидност и доказна сила еднаква на понуда која е доставена во хартиена форма кога е потпишана со користење квалификуван дигитален сертификат издаден од регистриран издавач на сертификати. Дигиталниот сертификат мора да биде издаден за правно лице. Носител на дигиталниот сертификат треба да биде овластениот потписник/одговорното лице на правното лице (економски оператор) или лице ополномоштено од овластениот потписник.

Напомена: Дигиталниот сертификат треба задолжително да биде издаден на правното лице, односно да биде за службена употреба, а не издаден на физичко лице за приватна употреба. Носител на дигиталниот сертификат може да биде овластениот потписник/одговорното лице на правното лице (управителот) или лице ополномоштено (овластено) од него.

Напомена: Електронскиот потпис ги заменува своерачниот потпис на управителот на фирмата и печатот на фирмата и затоа не смее да биде издаден на друго правно лице, туку на правното лице кое поднесува понуда. Само физичкото лице-носител на дигиталниот сертификат може да биде овластено лице од управителот за дигитално потпишување на документи во фирмата. На едно лице кое не е овластен потписник/одговорно лице (управител) кај економскиот оператор може да му биде издаден сертификат (да биде носител на дигиталниот сертификат) доколку при издавањето на сертификатот приложи овластување (полномошно) од овластениот потписник/одговорното лице (управителот) на правното лице за дигитално потпишување на документи и при потпишување на понудата, потребно е полномошното (овластувањето) да го приложи како составен дел на понудата.

Полномошното ќе се смета за валидно доколку е приложено во: а) електронска форма потпишано со дигитален сертификат на управителот; б) во скенирана форма, со печат и своерачен потпис на управителот; или в) во хартиена форма, со печат и своерачен потпис на управителот.

Економските оператори задолжително го користат дигиталниот сертификат за потпишување/верификување на техничката и на финансиската понуда, како и на сите изјави кои ги составуваат самите економски оператори. Документи потпишани со дигитален сертификат се доставуваат за постапки кои се водат по електронски пат.

Напомена: Комисијата за јавни набавки го задржува правото да бара дополнителни докази за валидноста на сертификатот директно од издавачот и за кредибилитетот на издавачот. Сите понуди кои се потпишани со невалиден сертификат се сметаат за неприфатливи.

Дигиталниот сертификат треба да биде со важност најмалку до моментот на јавното отворање.

Начин на електронско потпишување документи со дигитален сертификат

За да пристапите кон електронско потпишување документи со дигитален сертификат, најпрво е потребно да го инсталирате сертификатот на вашиот компјутер или, пак, да го чувате и да го користите преку друг електронски медиум (на пример CD, токен, смарт картичка).

Исто така, на вашиот компјутер треба да имате инсталирано програма за читање електронски потписи.

Препорака: Програм Gemalto

Начинот на електронско потпишување на документите се разликува во зависност од апликативната програма што се користи.

Тука ви нудиме објаснување за потпишување на Microsoft Word документи и на Adobe Acrobat pdf документи (reader DC).

Microsoft Office – формати на документи од апликацијата MS Office (Word, Excel, Power Point)

Станува збор за дигитално потпишување документ со невидлив потпис (чијашто примена е валидна за електронските постапки, иако постои и дигитално потпишување документи со визуелен потпис, но сепак тој има друга примена).

Подолу опишаниот начин на дигитално потпишување документи важи и за дигитален сертификат издаден од КИБС (вид на сертификат: Верба К2 и Верба Про2) и за дигитален сертификат издаден од Македонски Телеком (KSN и KSN+).

Пред да го потпишете документот, тој треба да е зачуван под одредено име и дигиталниот сертификат/потпис да е инсталиран на компјутерот или, ако користите друг електронски медиум (на пример CD, токен, смарт картичка), тој да биде приклучен на компјутерот.

Процедурата за потпишување е следнава:

Го отворате документот што сакате да го потпишете и во горниот лев агол од менито избирате:

	and Andrew Street Date Law Sol	
	Information about zu bilgada	And a second sec
of two	Carl Annual and the part of the second	The second secon
	Hard to Jack an and to Taylor the ansatz to the constant of the ansatz to the	
0	Annual Contract Statements	Andrew Control Andrew Control Control Andrew Control Andrew Control Andrew Control
		Anna Constantino Anna Constantino

File -> Info -> Protect Document -> Add a Digital Signature

По кликнување на копчето <u>Add a Digital Signature,</u> Ви се отвора прозорец со две полиња :

 во полето Change треба да го изберете соодветниот дигитален сертификат доколку имате инсталирано повеќе сертификати на вашиот компјутер. Го селектирате соодветниот сертификат со којшто треба да се потпише документот и кликнувате ОК. Називот на дигиталниот сертификат ќе го видете во полето Signing as. во полето за текст може да се внесе причина за потпишување на документот, но тоа не е задолжително.

Потоа кликнувате на копчето **Sign** во долниот десен агол од прозорецот, по што се отвора празно поле во кое ја впишувате лозинката (PIN Code) што ја користите за дигиталниот сертификат и кликнувате на копчето **OK**.

Потоа се појавува прозорец што дава потврда дека документот е успешно потпишан и предупредување дека доколку документот се промени, потписот ќе стане неважечки. За крај кликнете **ОК**.

Signature	Confirmation
0	Your signature has been successfully saved with this document. If the document is changed, your signature will become invalid.

По потпишување на документот, се добива информација дека тој е означен како конечен и е дигитално потпишан (Signed Document).

Во долниот дел (во Task Bar) од документот ќе се прикаже црвено знакче (рибон) кое покажува дека вашиот документ е успешно потпишан и со тоа подготвен за прикачување во ECJH.

Доколку од менито изберете Home, во горниот дел ќе се појави жолта лента со предупредување дека документот е назначен како конечен и не треба да се менува.

За проверка на деталите за носителот на дигиталниот сертификат, односно за тоа кој го потпишува документот и на кого гласи дигиталниот сертификат, од страна на Комисијата за јавни набавки при евалуација се користи црвеното знакче (рибон). Со кликање врз него, во горниот десен агол ќе се појават детали (Signatures -> Signature Details).

За документот којшто е дигитално потпишан и при потпишувањето се користел пакетот Microsoft Office 2007, дигиталниот потпис е видлив и кога ќе се отвори со пакетот Microsoft Office 2010.

Adobe Acrobat (reader DC) – документи во .pdf формат

Најпрвин потребно е на вашиот компјутер да имате инсталирано апликативна програма за конвертирање на оригиналниот документ во ПДФ формат, којшто ќе биде подготвен за дигитално потпишување.

Потпишувањето документи во .pdf формат може да се врши со помош на неколку апликации.

Тука ви нудиме објаснување за потпишување документи во **Adobe Acrobat** (reader DC).

Пред да започнете со дигитално потпишување на документите, мора да го имате инсталирано дигиталниот сертификат на компјутерот или ако користите друг електронски медиум (на пример CD, токен, смарт картичка), тој да биде приклучен во компјутерот.

Потоа го отворате документот што сакате да го потпишете со дигитален сертификат (го отворате со помош на Adobe Acrobat reader DC).

Кога е документот отворен, долу во десниот агол кликнувате на полето Fill & Sign (1), па кликнувате горе во десниот агол Tools (2) и ви се отвора прозорец од којшто избирате Certificates (3).

Основни карактеристики на електронската постапка

Потоа се отвора прозорец во чијшто горен десен агол кликнувате на **Certificates** (4) и на средината од прозорецот горе кликнувате **Digitaly Sign** (5),

(4)	(5)		
		(6)	

па потоа од прозорецот на средината кликнувате **ОК** (6) и во рамките на документот се исцртува правоаголник каде што визуелно треба да биде прикажан потписот.

Документ за потпис

-	

По исцртување на правоаголникот, автоматски се појавува прозорец каде што се гледа визуелниот приказ на потписот што ќе биде ставен на документот и во десниот агол долу кликнувате **Sign** (7).

Потоа се јавува прозорец за зачувување на потпишаниот документ. Се избира соодветната локација и се кликнува **Save.**

Следен чекор за потпишување на документот е внесувањето ПИН, доколку сертификатот е на токен, или внесувањето лозинка, доколку сертификатот е на диск, и потоа кликнувате на копчето **Ок**.

На следнава слика е даден приказ на дигитално потпишан ПДФ документ со помош на Adobe Acrobat reader DC

1 1 4	and the late of the set of the se	10 g Ann
	and the second se	Carrier Street or 1
14 m 4	STOWIN GJORGJUEVSKI ZNATAV	Anto Second State Constrained State Constrained State
	Присни 3 – Піднія за отраналіст на порляти	And a second sec
1	Зва, надринитичнымит: Стармар: Герберском рим: в протився на натожарным знака на попрурмент (чал на закантногот знак на поратично са протит Споратучные), пра основе на чале 47 став 1 на Закант на развит заблана, и фарман дока на трепост ра геротории посретична на наченити закантно на ПД, ГОНКО-СР, «ЕРИАНИ (нас на транитали закат) на при развит на заблана.	the second secon

За проверка на валидноста на дигиталниот потпис од страна на Комисијата за јавни набавки се кликнува на копчето **Signature Panel** и во прозорецот **Signature properties** се кликнува на копчето **Show Signer's Certificate** за да се прегледаат деталите за носителот и издавачот на сертификатот.

Внимавајте!

- Препорачливо е економскиот оператор да наведе во електронската понуда (како фуснота, прилог или сл.) со кој софтверски пакет (Microsoft Office 2003, 2007, 2010, OpenOffice итн.) е потпишан документот. За да се избегнат технички грешки при евалуацијата, комисијата за јавни набавки треба електронски да ги евалуира документите со истиот софтверски пакет со којшто ги потпишал економскиот оператор. Доколку во понудата не е наведено со која програма е потпишан документот, а комисијата не може да утврди дали документот е дигитално потпишан или не, потребно е да побара дополнителна информација од страна на економскиот оператор.
- Корисникот којшто го потпишува документот на својот компјутер може да има инсталирано повеќе дигитални потписи издадени од некоја банка, друга институција како Службен весник, доменски сертификат на корисникот во рамките на својата институција или компанија и сл. Затоа, при потпишувањето треба да се внимава со кој дигитален сертификат се потпишува документот. Овластени издавачи на дигитални сертификати во РМ се: КИБС и Македонски Телеком.

- Сите понуди кои се потпишани со невалиден сертификат се сметаат за неприфатливи.
- Треба да се внимава со кој потпис се потпишува во случај кога на истиот компјутер се инсталирани дигитални потписи на повеќе корисници.
- Еден документ изработен во која било апликативна програма може да биде потпишан со неколку дигитални сертификати. Притоа, внимавајте, доколку од моментот на прикачување на еден дигитален сертификат до моментот на прикачување на друг дигитален сертификат во документот се изврши промена, тогаш претходно прикачениот сертификат(и) се поништува.

Напомена: Доколку користите понова верзија на пакетот MS Office (2007 или 2010), документот кој сакате електронски да го потпишете, дури и да го снимите и потоа да го потпишете во формат читлив за MS Office 97-2003, корисниците на MS Office 2003 или на постара верзија (или, пак, некој друг софтверски пакет како OpenOffice) може да се случи да не се во можност да го видат прикачениот дигитален потпис на документ изработен и поднесен во поновите верзии на MS Office. Доколку, пак, документот е потпишан со Microsoft Office 2003 пакет, дигиталниот потпис е видлив ако документот се отвори и со Microsoft Office 2007/2010.

ДЕЛ	
3	УЧЕСТВО ВО ЕЛЕКТРОНСКА ПОСТАПКА

Ткако сте се регистрирале на ЕСЈН и вашиот профил е активен (сте добиле лозинка и сте ја платиле претплатата), можете да се вклучете во процесот на електронското тргување со стоки, услуги и работи, со користење на функционалностите кои ги нуди ЕСЈН.

3.1. Најавување во Електронскиот систем за јавни набавки

За да се запознаете поблиску со функционалностите кои ги нуди ECJH за економските оператори и за начинот на нивното користење, подолу ќе направиме едно резиме на менито со пристап до директни линкови, при чиешто користење на економскиот оператор ќе му се скратат и времето и трошоците при вклучувањето во процесот на понудување во електронската постапка.

Откако ќе пристапите на јавниот дел на ECJH и веќе сте регистриран корисник на ECJH, во делот за најавување го внесувате своето корисничко име и лозинка и со клик на копчето **Влез** се најавувате во ECJH;

Напомена: За успешно најавување во ЕСЈН, важно е корисничкото име и лозинката да бидат точно внесени и корисникот да е со статус "Активен". Во спротивно, се појавува пораката "Неважечко корисничко име или лозинка". Доколку ги копирате корисничкото име и лозинката, внимавајте да не копирате и празно место пред и по карактерите.

Доколку не ја знаете лозинката, системот ви ја нуди и опцијата "Заборавена лозинка", по чиешто кликнување ќе ви се отвори образец во којшто треба да го внесете вашето корисничко име. По кликнување на копчето "Поднеси", системот автоматски ви испраќа електронска порака на адресата за е-пошта пријавена при регистрација на ECJH во која е содржан линк со чиешто кликнување треба да ја потврдите промената на лозинката. Веднаш по кликнувањето на линкот за потврда, системот ќе ви испрати нова електронска порака во која ќе биде содржана вашата нова лозинка. За да ја активирате новата лозинка, треба да кликнете на понудениот линк во оваа електронска порака, по што ќе добиете известување дека вашата нова лозинка е активирана.

Почетна страница на ЕСЈН по најавување на регистриран економски оператор

Кога ќе се најавите во ЕСЈН со корисничкото име и лозинката, можете да видете како изгледа првата страница на ЕСЈН :

Во горниот десен агол и на централниот дел под името на корисникот се појавува датумот на истекот на претплатата. Имено, економскиот оператор може да ја продолжи претплатата 10 дена пред истекот со едноставно најавување на системот со корисничко име и лозинка и согласување за продолжување на претплатата, со цел непречено да се користи Електронскиот систем за јавни набавки. За продолжување на претплатата, сите регистрирани економски оператори ќе добијат порака, по што е потребно да се најават на ЕСЈН со постојното корисничко име и лозинка и да се согласат за продолжување на претплатата. За економските оператори да немаат прекин во користењето на ЕСЈН, потребно е да ја платат профактурата која се испраќа на е-мејл адресата на корисничкот и тоа до моментот на истекување на претплатата; во спротивно, корисничкиот профил на економскиот оператор ќе биде блокиран. Доколку економскиот оператор се согласи да ја продолжи претплатата по истекот на претходниот претплатнички период, неговиот кориснички профил ќе биде блокиран сѐ до евидентирање на уплатената профактура на ЕСЈН.

Датумот на истекување на претплатата се појавува на корисничкиот профил на секој регистриран економски оператор со активен профил, и тоа во текот на целото времетраење на претплатата на ECJH.

🔳 Поштенско сандаче

Сите регистрирани корисници на системот, заради обезбедување сигурен прием на пораките, имаат на располагање свое електронско поштенско сандаче (во горниот десен агол), каде што се одвива целокупната комуникација помеѓу економските оператори и договорните органи. Непрочитаните пораки се одбележуваат со број на самата икона (број на непрочитани пораки), за корисниците во секој момент да знаат дека имаат непрочитана пошта.

Напомена: За валидна комуникација при спроведување електронска постапка се смета само онаа која е водена преку ова поштенско сандаче, а не преку пријавената електронска адреса на е-пошта при регистрацијата на економскиот оператор.

Целта на воведувањето на функцијата **"Поштенско сандаче"** е да се избегне ризикот од евентуален прием на дел од електронските известувања кои ги испраќа ECJH во "Junk E-mail" (непотребна пошта) или, пак, ризикот воопшто да не пристигне пораката на регистрираната адреса на е-поштата на корисникот. Поштенското сандаче има функција и на огласна табла, што значи дека доставата на е-пораката се смета за уредна и успешно извршена доколку се појави во поштенското сандаче, без разлика дали таа порака е доставена и до регистрираната адреса на е-поштата на корисникот.

Напомена: Бирото за јавни набавки е одговорно само за испратените/примените пораки во поштенското сандаче на ЕСЈН!

Електронското поштенско сандаче се отвора со кликнување на иконата која се наоѓа во горниот десен агол кај сите најавени корисници, по што се отвора табела во која се прикажуваат сите **испратени** и **примени** пораки преку ECJH, било да се автоматски генерирани од системот или составени од корисникот. За преглед на пораките, корисникот го избира типот на пораките кои сака да ги прегледа ("Пратени пораки" или "Примени пораки").

Со цел полесно пребарување на пораките, воведен е филтер за пребарување, преку којшто се издвоени најзначајните типови на пораки. По селектирање на типот на пораката и кликнување на копчето "Пребарувај", се појавуваат сите пораки од тој тип. Исто така, покрај информацијата за типот на пораката, воведена е колона во која се прикажува и називот на договорниот орган.

За поголема прегледност и за намалување на бројот на пораките кои пристигнуваат во поштенското сандаче, за одреден тип на пораки (пр. информација за новообјавени огласи) воведено е групно испраќање, односно сите пораки за огласи кои треба да ги добива корисникот се испраќаат во една порака на крајот од денот.

Доставата на пораката се смета за успешно извршена со нејзиното поставување во електронското поштенско сандаче на корисникот, што ECJH го врши автоматски.

Напомена: За време на прием на една порака во електронското поштенско сандаче на примателот се смета времето кое се појавува како време на испраќање во електронското поштенско сандаче на испраќачот.

Видови автоматски известувања во ЕСЈН

ECJH го евидентира економскиот оператор и времето во кое извршил преземање на тендерската документација. При секоја измена на огласот и на тендерската документација, ECJH автоматски испраќа е-порака со известување за направената измена само до економскиот оператор којшто претходно ја презел тендерската документација.

При приемот на документи и пораки испратени од економски оператор до договорен орган и обратно, ECJH го потврдува приемот со автоматско известување по електронска пошта и наведување на точното време.

ECJH оневозможува прием на понуди кои се доставуваат по истекот на крајниот рок определен за нивно поднесување, при што автоматски генерира и доставува електронска порака до електронското поштенско сандаче на испраќачот, економскиот оператор којшто задоцнил со доставувањето на понудата.

Сите огласи и прилози кои се испратени до ЕСЈН во тековниот работен ден до 15:30 часот се објавуваат на веб-страницата истиот ден.

Измените и дополнувањата на тендерската документација, како и поставувањето прашања од страна на економските оператори може да се врши најдоцна до 15:30 часот последниот ден од рокот утврден во согласност со Законот за јавни набавки.

Доколку договорниот орган креира и објави негативна референца, економскиот оператор за којшто е објавена негативната референца добива известување во поштенското сандаче на ЕСЈН во кое се содржани информации за причините за објавување на референцата, за датумот, како и за договорниот орган којшто ја објавил негативната референца.

Негативна референца претставува едногодишна забрана за учество на сите постапки за јавни набавки во Република Македонија за оние понудувачи кои ќе ја добијат врз основа на законски пропишаните услови. Негативна референца се издава во текот на постапката или во текот на реализација на договорот. И во двата случаи условите за издавање негативна референца се утврдени со законот и договорниот орган не смее да излезе надвор од нив. Негативната референца се објавува на ЕСЈН и таа се појавува во листата на економски оператори кои имаат негативна референца, достапна преку линкот "Негативни референци" на јавниот дел од ЕСЈН.

Преземање тендерска документација

За да се вклучи во процесот на понудување, заинтересираниот економски оператор најпрво треба да ја преземе тендерската документација, која задолжително е прикачена со огласот за предметот на набавка.

Преземањето на тендерската документација се прави на два начина:

Начин 1: Од јавниот дел на ЕСЈН и

Начин 2: Од ЕСЈН, со најава со корисничко име и лозинка.

И за двата начина е потребно профилот на економскиот оператор да е активен.

Начин 1: Пребарување оглас и преземање тендерска документација од јавниот дел на ECJH:

 во рамките на мени "Огласи" → линк "Огласи" (во којшто се прикажуваат тековни објавени огласи за спроведување и во хартиена и во електронска форма) и

-0								
-	1	2	3	4	5	6	7	8
-				-	¥7			
		and the second	Contract of the local division of the	-	411			
			and a subscription of the	1000	111			
			and the second of	5				22.
				1	N.S. Dot	_		
Anna -		Sector distant	the second second second second	-	and the second s			

 во рамките на мени "е-Набавки" — линк "Огласи за електронска постапка" (во којшто се прикажуваат тековни објавени огласи само за електронска постапка).
-		1		2	3	4	5	6	7	8

				-	Taxable and the second	-		-		
			1. Sec. 10.	Sec.	Supreme Constraints and a	-		10100	Arrest	
					100 100 200 100 11 100 10 200 200 100 11 100 10 100 100	-	1		1	-
	1				Carton de contra a co		P c			

Огласот се покажува во табела со осум колони во кои се содржани информации за предметот на набавката:

Колона 1

Број на огласот, со чиешто кликнување се отвора огласот во којшто се дадени потребните основни информации за спроведување на тој вид на постапка. Една од битните информации при разгледување на огласот е дали конкретната постапка ќе се спроведе целосно електронски.

Тоа во огласот го гледате во ДЕЛ III: Постапка.

Ако е ДА, тогаш ќе се спроведе целосно електронски, ако е НЕ тогаш ќе се спроведе во хартиена форма, што не значи дека нема да се користи е-аукција.

Ако пребарувате во мени "е-Набавки" → линк "Огласи за електронска постапка", тогаш, секако, постапката се спроведува електронски и по кликнување на **колона 1** за отворање на огласот, во дел ДЕЛ III: Постапка, ќе стои информација дека таа е електронска, односно ДА.

Колона 2

Договорен орган, во која се наведува називот на органот/институцијата што го објавила огласот, односно што има потреба од конкретната набавка.

Колона З

Предмет на договорот е информација која треба да Ви каже дали предметот на набавка е од Вашиот делокруг на работа и дали ќе побуди интерес кај Вас за учество во постапката.

Колона 4

Вид на договорот е информација дали ќе се набавува стока, услуга или работа.

Колона 5

Вид на постапка е информација дали постапката се спроведува како отворена, како барање за прибирање понуди или како ограничена постапка (тоа се постапките кои електронски можат да се спроведат преку ECJH во овој момент).

Во табелата во колоната "Вид на постапка" се појавуваат следните иконки:

- означува дека конкретната постапка ќе заврши со е-аукција;
- означува дека предметот на набавка на конкретната постапка е делив;
- означува дека конкретната набавка е до 5.000 евра во денарска противредност
- означува дека критериумот за доделување на договорот е "најниска цена"

Колона 6

Датумот на објава е датумот кога договорниот орган го објавил огласот

Колона 7

Краен рок е рокот за поднесување/отворање на понудите

Колона 8

Документи — Прикажи - се прикажуваат документите прикачени од страна на договорниот орган (тендерската документација, скици, табели....) и сето она што договорниот орган сметал дека е корисно да го знае економскиот оператор за да учествува во конкретната постапка. По кликнување на прикажаниот документ, се отвора поле каде што треба да се внесат корисничкото име и лозинката на регистрираниот економски оператор за да се симне конкретниот документ.

Напомена: Доколку во делот за преземање определени документи (преземање тендерска документација и слично), при кликнување на копчето пред документот не се случува никаква промена, треба да се провери дали ја имате исклучено опцијата **Рор- ир blocker** на пребарувачот со којшто работите.

Доколку работите со Mozilla Firefox, оваа опција ќе ја најдете во:

Tools → Options → Content → Block Pop-up Windows

Доколку работите со Internet Explorer, оваа опција ќе ја најдете во:

Tools → Internet Options → Privacy → Pop-up Blocker

Доколку работите во Google Chrome, оваа опција ќе ја најдете во:

Settings \rightarrow Show advanced settings \rightarrow Content settings \rightarrow Do not allow any site to show popups

Откако сте ја симнале и сте ја прочитале тендерската документација, почнува процесот на нејзина анализа за подготовка на понудата.

За преземената тендерска документација од економските оператори, самиот ЕСЈН води евиденција кој економски оператор ја презел тендерската документација и за тоа му дава електронска потврда на договорниот орган.

Договорниот орган има право на измени или дополнувања на огласот и/или на тендерската документација, преку пополнување прилог којшто се објавува на ЕСЈН, **по што ЕСЈН автоматски испраќа електронско известување за** извршените измени до сите економски оператори кои до тој момент ја презеле тендерската документација. Измените и дополнувањата се достапни за преземање на ЕСЈН на истиот начин како и тендерската документација. Во случај на измена и дополнување на тендерската документација, односно во случај на објавување прилог од страна на договорниот орган, крајниот рок за поднесување/ отворање на понудите или пријавите за учество задолжително се продолжува за најмалку шест дена.

3.2. Функционалности што ги нуди ECJH за регистрираните економски оператори

Најавениот корисник (локален администратор на економскиот оператор) во ECJH може да ги користи функционалностите кои се дадени во менито од левата страна.

Подолу е објаснет начинот на користење на секоја од овие функционалности при процесот на спроведување електронска постапка за доделување договор за јавна набавка.

🔳 Мој профил

Во ова мени се врши уредување на корисничкиот профил (личната карта) на економскиот оператор и на регистрираниот локален администратор во економскиот оператор. Улогата на локалниот администратор по најавување во системот е да го уредува корисничкиот профил на економскиот оператор и да ги регистрира и (де)активира корисниците на ECJH во рамките на својот економскиот оператор, а при регистрација на нов корисник, може да одбере дали на новиот корисник да му се даде улога на локален администратор или корисник.

Менито "МОЈ ПРОФИЛ" на ЕСЈН, нуди четири линка:

- а) Лични податоци
- б) Податоци за економскиот оператор
- в) Корисници од економски оператор
- г) Документи на профил

Овие линкови се прикажуваат во зависност од улогата која ја има корисникот во рамките на својот економски оператор. Доколку станува збор за лице со улога локален администратор, се прикажуваат сите четири линка, а доколку станува збор за корисник во рамките на економскиот оператор, линковите "Податоци за економскиот оператор" и "Корисници од економски оператор" не се прикажуваат.

а) Лични податоци

Во рамките на овој линк, економскиот оператор има можност да ги ажурира своите податоци внесени во образецот за регистрација, вклучувајќи ја и промената на лозинката која системот автоматски му ја доделил. По извршената промена, во левиот долен агол треба да кликнете "Сочувај".

Security Insurface			
tinner minner		An an only of a	
aur Nati	1 Northeast	And an average of the state	Contrast of Contrast
			Statement Statement

б) Податоци за економскиот оператор

Во рамките на овој линк се врши промена на називот, матичниот или даночниот број на економскиот оператор.

Доколку настанала промена на називот на субјектот, на Единствениот матичен број на субјектот во согласност со тековната состојба во Централен Регистар на РМ или на Единствениот даночен број, за промените потребно е да се извести Бирото за јавни набавки (на е-мејл адреса: info@bjn.gov,mk) со официјален допис (скенирано барање со потпис и печат од одговорно лице и/или дигитално потпишан електронски документ) и со тековната состојба од Централен Регистар на РМ. По дописот постапува администраторот од Бирото за јавни набавки.

Исто така, доколку економскиот оператор има потреба од промена на категориите за добивање на инфо за огласи, потребно е да испрати официјален допис (скенирано барање со потпис и печат од одговорно лице/дигитално потпишан електронски документ) до Бирото за јавни набавки (на е-мејл адреса: info@bjn.gov,mk) во којшто ќе наведе кои категории сака да ги измени, да ги дополни или да ги одземе. Сите останати измени (седиште на економски оператор, е-мејл адреса и сл.), како и ажурирање/деактивирање на податоците на останатите регистрирани корисници ги врши локалниот администратор на економскиот оператор со кликнување врз овој линк.

Contraction of the second s		Salar della T	
annen son annen skryfans mannen s		and and an	
		And a spin superior	
ting has no or of		and second a	
The second se	- Charte	lational states and st	
Laure is a sub- a man			

в) Корисници од економски оператор

Во рамките на овој линк, локалниот администратор има можност да регистрира корисници на ECJH во рамките на својот економски оператор, да го прегледува и да го уредува корисничкиот профил на сите регистрирани корисници на ECJH од неговиот економски оператор, како и да регистрира нови корисници.

123	JARDINE HARAD	ни	1	0.5 L
		Elements 		

Локалниот администратор може во кое било време својата улога да му ја додели на друг корисник во рамките на својот економски оператор. По кликнување на овој линк, се отвора формулар "Додади корисник" и по пополнување на генералиите се штиклира и полето "Администратор на економски оператор", а со кликнување на копчето "Потврди", податоците за конкретниот корисник се појавуваат во табелата содржана во линкот "Корисници од економски оператор", којшто се наоѓа во рамките на истото подмени. По завршувањето на овој чекор, економскиот оператор добива **нов локален администратор**.

Истовремено, системот автоматски испраќа е-порака до адресата на е-поштата на регистрираниот корисник со доделеното корисничко име и автоматски генерираната лозинка.

ECJH овозможува регистрација на повеќе корисници во рамките на еден економски оператор.

Напомена: Доколку одреден корисник од економскиот оператор престане да ја извршува функцијата (улогата) во постапките за доделување договори за јавни набавки или, пак, повеќе не е вработен кај економскиот оператор, тогаш локалниот администратор НЕ МОЖЕ ДА ГО ИЗБРИШЕ, туку може да го деактивира. Во панелот "Корисници од економски оператор" го избира корисникот од табелата со кликнување на последната икона и го отштиклира квадратчето до полето "Активен корисник". На тој начин тој корисник стекнува статус "неактивен", со што му е оневозможена најавата и користењето на функционалностите на ЕСЈН.

г) Документи на профил

Во рамките на овој линк, економскиот оператор има можност да ги прикачи документите за докажување на личната состојба, како и документите за докажување на способноста за вршење професионална дејност (Потврда за регистрирана дејност или одобренија, решенија, лиценци). Овие документи (освен изјавата на економскиот оператор дека во последните 5 години не му била изречена правосилна пресуда за учество во злосторничка организација, корупција, измама или перење пари) се издадени од друг орган и тие НЕ треба да бидат потпишани со електронски потпис, туку скенирани во оригинал и прикачени во соодветните полиња.

American
. A. Strangerson
A residence
2
A
Armaner

Еднаш прикачените документи преку овој линк ќе се прикажуваат при секое поднесување понуда за постапка која се спроведува со користење електронски средства, и тоа секој документ во соодветното поле од панелот за поднесување и така прикачени да ги користат при учеството на различни постапки, односно еднаш прикачените документи се вчитуваат (ќе се појават) кај секоја постапка, каде што економскиот оператор поднесува понуда (нема потреба од повторно прикачување). Преку оваа функционалност значително се намалува времето потребно за поднесување на понудите кај постапките што се водат по електронски пат.

Напомена: Во тендерската документација можат да бидат наведени и други документи со кои треба да се докаже професионалната способност на економскиот оператор и тие при конкретна постапка потребно е да се доприкачат при поднесување на понудата.

Економскиот оператор треба да знае дека за нивната валидност е одговорен самиот тој и треба постојано да ги ажурира и проверката за валидноста да ја направи пред поднесување на понудата, затоа *што откако понудата ќе се поднесе, а потоа се прикачи нов валиден документ, системот новиот документ не го генерира (прикачува) автоматски кон поднесената понуда.* При ваков случај, понудата треба да се повлече и повторно да се поднесе со новите документи, а сето ова се прави до крајниот рок утврден за поднесување/отворање на понудите. **Напомена**: Користењето на оваа функционалност е опционална и доколку се прикачуваат документи преку овој линк, економскиот оператор е одговорен за нивното ажурирање, како и за валидноста на прикачените документи. По истекот на важноста на определен документ, постојното треба да се избрише преку овој линк и во истото поле да се прикачи нов, валиден документ.

Начинот на прикачување на документите за способност е унифициран на ECJH и се состои од неколку чекори:

Прикачувањето на секој одделен документ започнува со кликнување на иконата "Прикачи документ".

Т Кликнувате на копчето "Прикачи документ", односно на иконата;

- Од прозорецот што ќе ви се отвори кликнувате на копчето "Browse";
- Од прозорецот што ќе ви се отвори го избирате документот што сакате да го прикачите, а којшто претходно електронски сте го потпишале или сте го скенирале;
- Кликнувате на копчето "Open";
- Потоа, кликнувате на копчето "Прикачи";
- По успешното прикачување на соодветниот документ, во продолжение, се прикажува табела со прикачениот документ.

Доколку сакате да прикачите повеќе документи, ги повторувате горенаведените чекори.

Доколку сакате да избришете некој од прикачените документи, кликнувате на иконата <u>и</u> и потврдувате дека сте сигурни дека сакате да го избришете документот.

Прашања и одговори пред јавното отворање

Во периодот од објавување на огласот до поднесување на понудата, и тоа 3 дена пред јавното отворање кај постапка со барање за прибирање понуди и 6 дена кај отворена постапка, секој економски оператор има право да поставува прашања, а договорниот орган да дава одговори во врска со податоците внесени во тендерската документација, како за постапката така и за нејасни делови во техничката спецификација.

Менито **"ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ ПРЕД ЈАВНО ОТВОРАЊЕ"** на ЕСЈН, нуди два линка:

- а) Прашања и одговори пред јавно отворање и
- б) Одговор на прашања кај хартиена постапка.

а) Прашања и одговори пред јавно отворање

Во рамките на линкот "Прашања и одговори пред јавно отворање", економскиот оператор може да побара појаснување на тендерската документација од договорниот орган, исклучиво во електронска форма (преку ECJH), и тоа само за постапка која се спроведува целосно со електронски средства (преку ECJH). Појаснувањето (одговорот) договорниот орган ќе го достави преку ECJH, по што сите економски оператори што ја презеле тендерската документација ќе добијат автоматско електронско известување дека е даден одговор на поставеното прашање и ќе бидат во можност да го прочитаат појаснувањето во соодветниот модул на ECJH, без притоа да се идентификува економскиот оператор што побарал појаснување.

Крајниот рок (датумот и часот) до којшто економските оператори можат да поставуваат прашања е дефиниран во самиот оглас, при што системот сам го генерира времето при објавување на огласот од страна на договорниот орган.

Тоа во огласот се гледа во ДЕЛ V: Административни информации

ДЕЛ V: АДМИНИСТРАТИВНИ ИНФОРМАЦИИ

V.1.3) Краен рок за поставување прашања: **29-03-2016 15:30** (овој рок ЕСЈН самиот го генерира во зависност од времетраењето на огласот).

За да поставите прашање во врска со одредена постапка, треба да се најавите во ЕСЈН. Од левата страна треба да го изберете менито "Прашања и одговори пред јавно отворање" и да кликнете на линкот "Прашања и одговори пред јавно отворање", по што ќе ви се отвори табела со сите постапки кои се со статус "Огласот за доделување на договор за јавна набавка е отворен" (на крајот од табелата во последната колона). Ја избирате конкретната постапка за која сакате да поставите прашање, кликнувате врз неа, по што ќе ви се отвори поле "Постави ново прашање", по чие кликнување можете да го впишете вашето прашање. По внесување на прашањето, кликнете на копчето "Поднеси", по што ЕСІН автоматски испраќа порака до Комисијата за јавни набавки дека има ново прашање поставено преку ЕСЈН во врска со конкретната постапка. Прашањето нема да биде јавно објавено сè додека Комисијата не даде одговор на него. Откако Комисијата ќе го одговори прашањето, ЕСЈН ќе ви испрати порака на адресата за е-пошта и во поштенското сандаче на ECIH со известување дека одговорот на вашето прашање е поставен во ЕСЈН. Повторно се најавувате на ЕСЈН и преку истото мени/линк го гледате одговорот прикачен во посебен документ.

Press of the local division of the local div			
	 	Contraction of the local distance of the loc	and an and a second
T-00-00 (11170	 · Print Providence		Pite #
784 (H)		~	

Во рамките на линкот "Прашања и одговори пред јавно отворање" ќе бидете во можност и да ги гледате сите прашања и одговори во врска со конкретна постапка за доделување договор за јавна набавка, со тоа што идентитетот на економскиот оператор што го поставил прашањето не се открива.

Доколку законски утврдениот рок за поставување прашања е истечен, при обид за поставување ново прашање, се јавува соодветна порака дека "Крајниот рок за поставување нови прашања е истечен!", со што се оневозможува опцијата за поставување нови прашања.

Напомена: Само регистриран корисник на ЕСЈН со активиран кориснички профил, којшто ја презел тендерската документација, во законски утврдениот рок, односно најдоцна 3 дена за постапка со барање за прибирање понуди и 6 дена за отворена постапка пред истекот на крајниот рок за поднесување понуди/пријави, има можност до договорниот орган да поставува прашања преку ЕСЈН поврзани со конкретната постапка која ќе се спроведува со користење електронски средства.

б) Одговор на прашања кај хартиена постапка

Со кликнување на линкот б.Одговор на прашања кај хартиена постапка, економскиот оператор има можност да ги прегледа сите одговори дадени од страна на договорните органи, **откако им биле поставени прашања од економските оператори кај хартиените постапки**. Претходно, прашањето било поставено од економскиот оператор на традиционален начин на хартија (во коверт доставен до договорниот орган). Во овој панел се прикажуваат само одговорите за оние постапки за кои економскиот оператор има преземено тендерска документација.

Поднесување понуда

Преку овој линк, регистрираниот економски оператор со активиран профил има можност да поднесува понуда во постапка со барање за прибирање понуди, во отворена постапка и во втора фаза од ограничена постапка, како и да поднесува пријава за учество во прва фаза од ограничена постапка, без разлика дали економскиот оператор поднесува понуда за учество во постапка со неделив/делив предмет на набавка.

Менито "ПОДНЕСИ ПОНУДА" на ЕСЈН нуди еден линк:

а) Поднеси понуда/пријава за учество

а) Поднеси понуда/пријава за учество

Пријавата за учество се однесува за првата фаза на ограничена постапка. Подолу ќе го објасниме начинот на прикачување документи и поднесување понуда кај електронска постапка со барање за прибирање понуди.

Откако ќе се најавите во ЕСЈН, кликнете на менито "Поднеси понуда" — и се отвора линк "Поднеси понуда/пријава за учество". По кликнување на линкот се отвора табела со тековни објавени огласи. По пребарување во табелата, за огласот за којшто сте заинтересирани од табелата ја избирате акцијата во последната колона "Поднесете понуда".

-	-							
104514 (inter-	(means that	fear same	Sector of the local division of the local di	-	balances and	(). Table Incompletence	-
-	-	1000		-	-	0.0.00	The second	
	10.00	Present Local	Star Dises	140.079	300	1.00 T	And a subscription	
-		-	and the second second second in the second s	1102	-	ALC: CONTRACT	The state of the second	-
-			Const 1 - Annual Victoria	10.00	-	And a state of the		

По кликнување на акцијата "Поднесете понуда" се покажуваат три одделни панели: 1. податоци за постапката, 2. инфо за поднесена понуда и 3. детали, за конкретната постапка, како број на огласот, датум, договорен орган, вид на постапката....

Учество во електронска постапка

Salar maja (de local tablear no		Rode to Applet and Armonia	
NO. OF STREET,	2228	the and incartantial a case income	10000000
berrowing .	00.01	-	
Tall in the second second	Name of Street of Street or other Street		
terretter allere before	martin de la companya		
	Marcon Contract of		
Name of Street of	STREET, STREET		
ing as services	Statute of the Spacing Strength		
	Statistical process: Million Science Control of Science Science, Science Science Control Science Science Science Science Science Control of Science		

Во панел "Детали" — "Документи" ги прикачувате документите за докажување на способноста на економските оператори утврдени во тендерската документација, како и техничката и финансиската понуда. За докажување на секој критериум за утврдување на способноста на економските оператори, којшто е побаран во тендерската документација и огласот, се отвораат соодветни полиња (категории) каде што можете да прикачувате повеќе документи, едноподруго.

anaronea.	230-00-01%	
And a statement is the set of the set of the set		
included in the process of the local sectors of the		
1		American
and a physical scheme.		
a man a service		1.0000000
and a count way		
Trian course was		A
(mark		A constant

Пред да пристапите со прикачување на документите за докажување на способноста на економскиот оператор и прикачување на понудата/поднесување, најпрво треба да ги подготвите за прикачување, во смисла на составување, изготвување, потпишување со електронски потпис или скенирање. Најпрвин треба да разграничите кои документи ги составува самиот економски оператор и ги потпишува со електронски потпис, па потоа ги прикачува во соодветното поле, а кои ги скенира во оригинал и ги прикачува во соодветното поле.

Документите за докажување на <u>личната состојба</u> се таксативно наброени во Законот за јавните набавки, односно економскиот оператор ги доставува следните документи:

- изјава на економскиот оператор дека во последните 5 години не му била изречена правосилна пресуда за учество во злосторничка организација, корупција, измама или перење пари (ја изготвува во електронска форма и со електронски потпис ја потпишува самиот економски оператор);
- потврда дека не е отворена постапка за стечај од надлежен орган (надлежен орган за издавање е Централен регистар и истата во оригинал се скенира и се прикачува во соодветното поле);
- потврда дека не е отворена постапка за ликвидација од надлежен орган (надлежен орган за издавање е Централен регистар и истата во оригинал се скенира и се прикачува во соодветното поле);
- потврда за платени даноци, придонеси и други јавни давачки од надлежен орган од земјата каде што е регистриран економскиот оператор (надлежен орган за издавање е Управата за јавни приходи и истата во оригинал се скенира и се прикачува во соодветното поле);
- потврда од Регистарот на казни за сторени кривични дела на правните лица дека не му е изречена споредна казна забрана за учество во постапки за јавен повик, доделување договори за јавна набавка и договори за јавно-приватно партнерство (надлежен орган за издавање е Централен регистар и истата во оригинал се скенира и се прикачува во соодветното поле);
- потврда од Регистарот на казни за сторени кривични дела на правните лица дека не му е изречена споредна казна, привремена или трајна забрана за вршење на одделна дејност (надлежен орган за издавање на двете потврди е Централен регистар и истите во оригинал се скенираат и се прикачуваат во соодветното поле);
- потврда дека со правосилна пресуда не му е изречена прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност, односно привремена забрана за вршење одделна дејност (надлежен орган за издавање на двете потврди е Централен регистар и истите во оригинал се скенираат и се прикачуваат во соодветното поле);

Способноста за вршење професионална дејност се докажува со доставување на следните документи:

 потврда за регистрирана дејност (надлежен орган за издавање е Централен регистар и истата во оригинал се скенира и се прикачува во соодветното поле).

Во тендерската документација може да бидат побарани и докази издадени од соодветниот надлежен орган за исполнување посебните услови за вршење на дејноста пропишани во согласност со законот кои се однесуваат на предметот на договорот. Такви можат да бидат: тековна состојба, лиценци, решенија, документи поврзани со дејноста, одобренија... Во таков случај, сите документи кои ги издаваат надлежните органи се скенираат во оригинал и се прикачуваат во полето кај документи за докажување на професионалната дејност.

Овие документи можат да бидат прикачени во линкот **ДОКУМЕНТИ НА ПРОФИЛ** и да не се прикачуваат за секоја постапка посебно, но сепак економскиот оператор треба да знае дека за нивната валидност е одговорен самиот тој и треба постојано да ги ажурира.

Економскиот оператор треба да направи и проверка за валидноста пред да ја поднесе понудата, затоа што откако понудата ќе се поднесе, а ако потоа се прикачи нов валиден документ, системот во поднесената понуда новиот документ не го генерира автоматски. При ваков случај, понудата треба да се повлече и повторно да се поднесе со новите документи, а сето ова се прави **до крајниот рок** утврден за поднесување/отворање на понудите.

Внимавајте: Повлекување на понудата по јавното отворање е основ за прекршување на изјавата за сериозност на понудата/наплата на гаранцијата на понудата, со последица – издавање негативна референца!

Документите за докажување на економската и финансиската состојба (биланс на состојбата и биланс на успехот, изводи од банки), на техничката или професионалната способност (потврди за квалитетно завршени работи од други договорни органи или потврди за располагање со соодветни човечки и материјални ресурси), сертификатите за стандардите за системи за квалитет, како и сертификатите за стандардите за управување со животната средина, кои се издадени од други надлежни органи, се скенираат во оригинал и се прикачуваат во соодветното поле (категорија) кое се појавува во делот "Документи".

Од друга страна, референтната листа, изјавата за ангажиран технички персонал, описот на техничката опременост и оспособеност на економскиот оператор... се документи кои ги изготвува и ги составува самиот економски оператор и затоа тие треба да бидат потпишани со електронски потпис (дигитален сертификат), како што е објаснето во делот за начинот на набавка и користењето на дигитални сертификати во овој прирачник. И овие документи се прикачуваат во соодветното поле (категорија) кое се појавува во делот " Документи".

Изјавата со која понудувачот потврдува дека ги исполнува критериумите за утврдување на личната состојба – како опција за прикачување се појавува кај постапка со барање за прибирање понуди, во соодветното поле. Оваа изјава ја составува договорниот орган, се презема со тендерската документација и таа е составен дел на понудата. Се пополнува и се потпишува со електронски потпис (дигитален сертификат).

Изјавата за сериозност на понудата /Банкарска гаранција на понудата. Доколку во тендерската документација и во огласот за доделување на договорот не е побарана банкарска гаранција или депонирани средства како гаранција на понудата, задолжително се поднесува изјава за сериозност. Таа е дел од преземената тендерска документација и треба да се приложи како составен дел на понудата. Се пополнува и се потпишува со електронски потпис (дигитален сертификат). Се прикачува во соодветното поле.

Доколку во тендерската документација и огласот е побарана <u>банкарска</u> гаранција, во панелот за прикачување на документите се појавува форма "Електронска банкарска гаранција". Прикачувањето на документот (банкарската гаранција) во овој панел е опционално, т.е. прикачувате само доколку имате гаранција во електронска форма, дигитално потпишана од банката издавач која на понудувачот му ја издала во електронска форма потпишана со е-потпис од овластениот банкарски службеник.

Во спротивно, доколку имате банкарска гаранција **во хартиена форма**, задолжително ја доставувате **во оригинал** кај договорниот орган **до моментот на јавно отворање**, а во ова поле не е потребно да прикачувате документ.

Внимавајте! Скенирана банкарска гаранција не се прифаќа за валиден доказ!

Ако се бара гаранција на понудата, во тој случај не се поднесува изјава за сериозност на понудата, бидејќи изјавата за сериозност на понуда и гаранција на понуда по правна сила се исти и последиците се исти – се издава негативна референца.

Изјавата за независна понуда задолжително се доставува електронски потпишана. Таа е дел од преземената тендерската документација и треба да се приложи како составен дел од понудата. Се пополнува и се потпишува со електронски потпис (дигитален сертификат). ЗАДОЛЖИТЕЛНО ја потпишува одговорното лице на економскиот оператор, што значи не може да биде потпишана од лице овластено од одговорното лице! Се прикачува во соодветното поле. **Напомена:** Изјавата за независна понуда може да биде електронски потпишана со дигитален сертификат и од лицето кое е овластено за дигитално потпишување во правното лице, но тогаш <u>таа најпрво треба да се пополни и своерачно</u> да биде потпишана од одговорното лице и со печат од фирмата и, како таква, да се скенира во оригинал, па тогаш на скенираната форма да се аплицира дигиталниот сертификат од овластеното лице за дигитално потпишување.

Економските оператори можат во хартиена форма да ја поднесат документацијата во нестандарден формат и големина пред крајниот рок за поднесување на понудите, доколку е преобемна за скенирање и прикачување на ECJH (на пример, печатен каталог од 100 страни или скици во поголема димензија).

Понудата (техничка или финансиска) преземена од тендерската документација се пополнува и **ЗАДОЛЖИТЕЛНО** се потпишува со електронски потпис (дигитален сертификат) издаден на правното лице (фирмата), а негов носител да биде одговорното лице (управителот) или лицето овластено од одговорното лице (управителот) за дигитално потпишување на документи, со прилог овластување за дигитално потпишување од одговорното лице, како составен дел од понудата.

Напомена: Полномошното (овластувањето) ќе се смета за валидно доколку е приложено во: а) електронска форма потпишано со дигитален сертификат на управителот; б) во скенирана форма, со печат и своерачен потпис на управителот; или в) во хартиена форма, со печат и своерачен потпис на управителот.

Во рамките на полето "**Понуда"** ги прикачувате документите со вашата техничка и финансиска понуда. За успешно поднесување на вашата понуда задолжително треба да имате прикачено најмалку еден документ.

Во десниот долен агол во полето "Цена (без ДДВ)" ја внесувате цената без ДДВ, односно се пополнува финансиската понуда и таа ќе биде предмет на бодување во текот на евалуацијата на понудите.

Внимавајте: Впишаната цена треба да е иста со цената внесена во образецот на финансиска понуда!

Во случај на <u>групна понуда</u>, носителот на групата задолжително ги потпишува електронски со дигитален сертификат: понудата, потребните изјави и целокупната документација која самиот ја изготвува и ја потпишува. Доколку членовите на групата не поседуваат дигитален сертификат, потребните изјави и документацијата која тие ја изготвуваат и ја потпишуваат може да биде своерачно потпишана и доставена во скенирана електронска форма.

Како заклучок може да се наведе дека документите кои ги составува, ги пополнува или ги изготвува самиот економски оператор задолжително се потпишуваат со електронски потпис (дигитален сертификат) издаден на правното лице (фирмата), а негов носител треба да биде одговорното лице (управителот) или лицето овластено од одговорното лице (управителот) за дигитално потпишување документи, а документите кои се издадени од други надлежни органи се скенираат во оригинал и се прикачуваат во ECJH во соодветните полиња.

Напомена: Задолжително читајте ги документите опишани во тендерската документација потребни за утврдување на способноста на економските оператори. Тие зависат од видот на постапката и од видот на предметот што се набавува. Составете/изгответе ги, електронски потпишете ги или скенирајте ги, зачувајте ги во вашиот компјутер, а потоа прикачувајте ги во соодветните полиња на ЕСЈН!

Откако сте ги подготвиле документите, почнувате со процесот на нивно прикачување.

- Кликнувате на копчето "Прикачи документ", односно на иконата 1;
- Од прозорецот што ќе ви се отвори кликнувате на копчето "Browse";
- Од прозорецот што ќе ви се отвори го избирате документот што сакате да го прикачите, а којшто претходно електронски сте го потпишале или сте го скенирале;
- Кликнувате на копчето "Open";
- Потоа кликнувате на копчето "Прикачи";
- По успешното прикачување на соодветниот документ, во продолжение се прикажува табела со прикачениот документ.

Доколку сакате да прикачите повеќе документи, ги повторувате горенаведените чекори.

Начинот на прикачување на секој одделен документ започнува со кликнување на копчето "Прикачи документ" 1.

Во рамките на секое поле и натаму останува опцијата за дополнително прикачување документи од страна на корисникот, за бришење на прикачените документи со кликнување на иконата и за преглед на документите **до моментот** на поднесување на понудата преку кликнување на копчето "Поднеси понуда". По кликнување на копчето, документите се шифрираат и повеќе не се достапни пред јавното отворање на понудите.

Доколку сакате да избришете некој од прикачените документи, кликнувате на иконата 🔟 и потврдувате дека сте сигурни дека сакате да го избришете документот.

И на крајот, кога се ќе се прикачат сите документи и ќе се впише финансиската понуда во соодветното поле, се кликнува "Поднеси понуда".

Во тој момент чекате да се појави порака дека вашата понуда е успешно поднесена.

Тогаш понудата се смета за поднесена. Понудата во енкриптирана (шифрирана) форма е снимена на серверот и податоците содржани во неа не се достапни за ниту еден корисник на системот до моментот на јавното отворање на понудите, со што интегритетот на податоците е зачуван.

Истовремено, ЕСЈН автоматски испраќа е-порака до вашите адреса за е-пошта и поштенско сандаче на ЕСЈН со содржина дека вашата понуда е примена и сочувана во ЕСЈН.

Traces - Name a transmission of part of a present integration of 12.00 in April and April 10.000 a row
Programme.
(b) where a property of the structure of the structure of the state of the state of the basis of the structure of the stru
A fee spin was to be an an a set of the statement of the
The same is and a second
Annual in June of the Contest of the

Договорниот орган, исто така, добива порака во поштенско сандаче на ECJH дека за конкретниот оглас е поднесена понуда, без притоа да го открие идентитетот на понудувачот.

Кај <u>отворена постапка</u>, начинот на подготвување на документите и понудата е ист како кај постапката со барање за прибирање на понуди, со таа разлика што во панелот документи се појавуваат полиња за прикачување на сите документи за лична состојба (преземени од диск или од профилот), а не панел со поле за прикачување изјава за докажување на способноста и останати документи. По успешното прикачување на соодветниот документ, во продолжение, се прикажува табела со прикачениот документ.

UNITE AND	STORE CA	
personal a grand and a state of the		
		1. mart + 1000
		A research
		-
Print Construction Construction Construction Construction		2. 1000 (Direct)
		1.1000
The second		A store pairs :
Contrast of the local design of the local design of the local design of the		A PROPERTY.

Напомена: Доколку економскиот оператор веќе ги има прикачено документите за докажување на личната состојба и на способноста за вршење професионалната дејност преку линкот "Документи на профил", тие ќе се прикажат при отворање на панелот за поднесување на понудата (за секој документ во соодветното поле).

Економскиот оператор преку панелот за поднесување на понудата може да ги прегледува документите од профилот, но препорачливо е тие да се менуваат само преку линкот "Документи на профил". Овие документи автоматски се прикачуваат за понудата и се шифрираат до јавно отворање.

Внимавајте! Откако понудата е веќе креирана и документите од профилот се автоматски прикачени за неа, секоја евентуална промена во линкот "Документи на профил" не се рефлектира по автоматизам врз конкретната понуда. Истото се однесува и во случај на поднесена понуда.

Ако е делив предметот на набавката, документите за утврдување на способност се прикачуваат еднаш и важат за сите делови за кои учествувате.

Кај електронска постапка за делива набавка, кога ќе кликнете на акцијата "Поднесете понуда" во последната колона од огласот, во панелот што се отвора во полето "Детали", освен документи, постојат информации за можноста да поднесувате понуди за кој дел сакате. По секое поднесување понуда за одреден дел, во поштенското сандаче добивате порака дека вашата понуда е успешно поднесена.

the state site	No. of Concession, Name	Sectore .
		Second Procession
	categories and the disease	
	common and the spine	
	and an an and the second se	

Цената се внесува за секој дел посебно и се кликнуваа на "Поднеси", со тоа што кога ќе кликнете "поднеси понуда", се отвора нов дел од предметот на набавка. По внесување на цената за делот во ова поле, таа се прикажува во горниот десен панел "Инфо за поднесена понуда", каде што имате детален преглед на сите делови за кои сте поднеле понуда.

Напомена: Цената ја поднесувате само за делот за којшто сакате да учествувате!

За секој дел посебно чекате да се појави порака дека вашата понуда е успешно поднесена.

Измените, замените и повлекувањата на понудите се спроведуваат преку ECJH во менито "Поднеси понуда", со додавање нови документи, бришење на веќе поднесените документи или целосно повлекување на понудата, **до јавното отворање на понудите.**

За да можете да ја измените, да ја замените или да ја повлечете својата понуда поднесена преку ЕСЈН во кој било момент **пред истекот на крајниот рок за поднесување понуди**, треба повторно да се најавите во ЕСЈН и во менито " Поднеси понуда" да го изберете линкот "Поднеси понуда/пријава за учество". Потоа кликнувате на огласот во последната колона од табелата, во акцијата "Поднесете понуда". За промена (бришење на веќе прикачен документ или прикачување нов документ) на претходно поднесена понуда, економскиот оператор **треба да ја повлече понудата** и да ги направи промените (да прикачи или да избрише документи), **по што повторно ја поднесува својата понуда.**

Преку ECJH повлекувањето на веќе поднесената понуда се прави на копчето "Повлечи ја понудата", со што таа е повлечена од системот и нема да се прикаже на јавното отворање. Системот чува запис од оваа преземена акција на понудувачот.

Напомена:

- Доколку прикачите неколку документи кои се составен дел од вашата понуда и сакате да се одјавите од системот или доколку настане каков било прекин на интернет конекцијата, без притоа да имате кликнато на копчето "Поднеси", системот ќе направи автоматско сочувување на сите дотогаш прикачени документи и вашата понуда ќе добие статус "Ажурирајте ја понудата". Ова значи дека системот овозможува привремено сочувување на документите кои се составен дел на вашата понуда, сè додека не одлучите да ја поднесете. Документите прикачени на овој начин, без притоа да се кликне на копчето "Поднеси", не се сметаат за успешно поднесени документи и вашата понуда нема да се прикаже на јавното отворање!
- Доколку сакате целосно да ја избришете вашата понуда, поточно сите прикачени документи и внесената цена, кои сè уште не се поднесени, потребно е да кликнете на копчето "Откажи", по што системот бара потврда: "Дали сте сигурни дека сакате да ја избришете понудата? "
- Доколку договорниот орган ја поништи постапката пред јавното отворање, сите понуди поднесени дотогаш им се враќаат назад на понудувачите во енкриптирана форма.
- Доколку ја повлечете својата понуда пред јавното отворање на понудите, повторно во поштенското сандаче ќе добиете информација дека вашата понуда е повлечена и таа добива статус на едитабилна, не е повеќе заштитена.

Препораки:

 Документите кои се составен дел од вашата понуда (документите со техничката и финансиска понуда, како и изјавата за сериозност, изјавата за независна понуда и изјавата за утврдување на личната состојба, кои задолжително треба да бидат електронски потпишани, скенираните документи или документите во изворна електронска форма издадени од надлежните органи за докажување на личната состојба, способноста за вршење професионална дејност, економската и финансиската состојба, техничката или професионалната способност, стандардите за системи за квалитет и стандардите за управување со животната средина), прикачувајте ги во соодветните полиња кои се прикажуваат во веб-формуларот "Поднеси понуда" (во согласност со барањата од тендерската документација и огласот).

- Сите документи издадени од надлежни органи за докажување на личната состојба или документи издадени од трети лица за докажување на различни барања од тендерската документација скенирајте ги во .jpg формат.
- Името на секој прикачен документ или компресирана група на сродни документи да биде во формат "naziv na ekonomski operator_opis na dokument".
- Понудата содржана во прикачените документи треба да соодветствува со податоците внесени во делот "Податоци од понудата" (празните полиња во кои се внесуваат податоци за критериумите за доделување на договорот за јавна набавка).
- Внимавајте на големината на документите содржани во понудата, односно тие не смеат да го надминат лимитот од 10МВ (мегабајти) по документ. Можете да поднесете повеќе вакви документи истовремено. Во случај големината на прикачените документи да го надминува лимитот од 10 МВ, препорачливо е документите од понудата да ги поделите во неколку посебни документи.
- Сите документи кои ја сочинуваат понудата се изготвуваат во електронска форма и се потпишуваат со дигитален сертификат. Документацијата која ја доставувате во прилог на понудата, а е издадена од друг надлежен орган, не се потпишува со дигитален сертификат, туку се скенира и се прикачува во системот.
- Испратете ја вашата понуда во разумно време (не во последен момент) за да не се појави ризик да не биде примена во системот во утврдениот временски рок.
- Доколку истече рокот за поднесување на понуди, ЕСЈН ќе објави порака "Крајниот рок за поднесување на понудите е истечен" и нема да имате можност да ја поднесете вашата понуда.

Истовремено, ECJH ќе ви испрати автоматска порака во поштенското сандаче на ECJH со содржина дека крајниот рок за поднесување на понудите е истечен.

Внимавајте: Правете разлика меѓу техничка грешка и технички проблем!

Техничка грешка претставува пропуст од страна на корисникот (договорните органи и економските оператори) **поради неправилно користење на апликацијата на ЕСЈН** или друг технички проблем со неговиот информациски систем, при што **одговорноста за направената грешка ја сноси самиот корисник** (договорниот орган или економскиот оператор).

Технички проблем или пад на системот претставува проблем на ECJH поради техничка грешка или пад на серверот, односно негова недостапност, при што администраторот на ECJH дава детални препораки за начинот на постапување на корисниците и овозможува надминување на техничкиот проблем при користење на ECJH во сите случаи каде што е тоа можно;

При пријавување проблем во БЈН во врска со користењето на ЕСЈН, Бирото утврдува дали станува збор за техничка грешка или технички проблем / пад на системот, од што зависи утврдувањето чија е одговорноста. Доколку се утврди дека станува збор за техничка грешка, кај економскиот оператор може да се дојде до последица да не учествува во конкретната постапка.

Јавно отворање

По истекот на крајниот рок за поднесување/отворање на понудите, следува јавно отворање на понудите. Во рамките на овој линк, понудувачот (економски оператор кој поднел понуда преку ECJH за конкретна постапка) има можност да го следи јавното отворање на понудите преку ECJH за конкретна постапка што се спроведува со користење електронски средства и на која учествувал (поднел понуда). Јавното отворање го врши Комисијата за јавни набавки назначена кај Договорниот орган за конкретната постапка.

Менито "ЈАВНО ОТВОРАЊЕ" на ЕСЈН нуди еден линк:

а) Следење на јавно отворање

а) Следење на јавно отворање

Objection 14	ini Perint						
-							
-	-	-		Terror 1	Salaran .	Sector sector	4
		lines.	Search and a series	-	17	And store and	
	-		10 million (100 million (100 million))		1.4		

Откако ќе се најавите во ECJH со корисничкото име и лозинка, во времето (денот и часот) утврдено за отворање на понудите во огласот објавен за конкретната постапка, потребно е да кликнете на менито "Јавно отворање" и да влезете во линкот **"Следење на јавно отворање"**. Потоа ги внесувате параметрите за постапката за која сакате да го следите јавното отворање и со кликнување на стрелката во последната колона од табелата во продолжение, се отвора формата "Преглед на јавно отворање".

***	 1	- tota analysis	
	6		
-	77		
territori al presi			
	-		
No. Or No.	-		
	and from the		
	Second Second Second Second	Contract of the state of the state	
	Service and the service of the servi		
inglish management.	10.00		
Part of the local data and the l	100		
areas in terms in			

Понудувачите можат да го следат јавното отворање преку ЕСЈН, откако Комисијата за јавни набавки ќе го започне јавното отворање, односно ќе кликне на копчето "Почеток на јавно отворање" и тогаш кај понудувачот во табелата кај податоците за постапката во колоната - <u>статус на постапката</u> се појавува "Јавното отворање е започнато".

Статусот на понудата на кој било понудувач можете да го погледнете со кликнување врз стрелката во колоната "Детали" за конкретниот економски оператор, но не можете да ги отворите документите кои се прикачени кон понудите.

Во панелот - Информации за понудата можете да ги прегледате цените (без ДДВ) за постапката, односно за деловите од постапката на кои учествува конкретниот понудувач.

Функционалноста за следење на јавното отворање на понудите е достапна само за време на спроведувањето на јавното отворање.

Напомена: Доколку се спроведува постапка со барање за прибирање понуди со проценета вредност до 5.000 евра во денарска противвредност, со користење електронски средства, отворањето на понудите не се спроведува јавно, така што понудувачот не може да го следи.

Поднесување појаснување/дополнување во евалуација

Комисијата за јавни набавки во процесот на евалуација на понудите (кај отворена, ограничена постапка или постапка со барање за прибирање понуди) има можност да поставува прашања (барања за појаснување или дополнување на поднесените документи) до понудувачите во врска со понудите кои ги имаат поднесено преку ECJH.

Менито "ПОДНЕСИ ПОЈАСНУВАЊЕ/ДОПОЛНУВАЊЕ ВО ЕВАЛУАЦИЈА" на ЕСЈН нуди еден линк: а. Појаснување/Дополнување на поднесени документи во евалуација

а) Појаснување/Дополнување на поднесени документи во евалуација

Во моментот кога Комисијата ќе го постави прашањето, ќе добиете **електронска порака на вашата адреса за е-пошта и во поштенското сандаче на ЕСЈН** ("Примени пораки") со известување дека има прашање во врска со понудата која сте ја доставиле за конкретната постапка.

Some the second period of the balance is provided as a similar to the proper of the second strength of the seco
1 share to see
There represe
Number of a particular to be a second to be a secon
The viscous descent of a second set of the second second second second a second s

По добивањето на известувањето, треба да се најавите во ЕСЈН и од менито "Поднеси појаснување/Дополнување во евалуација" да го изберете линкот "Појаснување/Дополнување на поднесени документи во евалуација", и притоа ќе ви се отвори табела од чија листа треба да ја изберете конкретната постапка за која Комисијата ви поставила прашање. Истата таа постапка во последната колона треба да има статус "Евалуацијата е започната". Откако ќе ја изберете постапката, ќе ви се отвори панел во којшто е содржано прашањето, а Вие одговорот треба да го дадете на посебен документ што ќе биде електронски потпишан, при што ќе ви се даде опција за прикачување на документот во којшто е содржан одговорот на прашањето, односно прикачување на документот којшто ви бил побаран (на пример, прикачувате валидна потврда дека не сте под стечај, која не сте ја прикачиле и поднеле заедно со понудата). Препорачливо е во документот во којшто го давате појаснувањето или дополнувањето на поднесените документи, односно одговорот на поставеното прашање, да го напишете и прашањето/барањето од Комисијата за јавни набавки, впишано во веб-формата.

	annote to the Jacobian Science Bill Marcalant Bill		[money
		all a	251 mail 1 mar
Anne (Anne) and also			
Constant of a particular, again free	And in case of the local diversity of the loc		

Напомена: Внимавајте на рокот даден од Комисијата за јавни набавки во рамките на којшто треба да ги појасните или да ги дополните документите! Според сегашното законско решение, тој не треба да биде пократок од три работни дена кај постапка со барање за прибирање понуди или пет работни дена кај отворена постапка. Роковите кај електронската постапка преку ECJH почнуваат да се бројат истиот ден откако е испратено барањето преку ECJH.

Поставеното прашање во фаза на евалуација на понудите имаат можност да го гледаат и да го одговараат сите регистрирани и активни корисници во рамките на економскиот оператор, како локалниот администратор, така и корисниците кои тој ги активирал.

Е-аукции

Откако Комисијата за јавни набавки ќе заврши со евалуацијата, односно квалификацијата на понудувачите за учество на е-аукцијата, Комисијата ги дефинира параметрите на аукцијата и испраќа покана за учество на аукцијата во поштенското сандаче на ЕСЈН на сите способни понудувачи за учество на аукцијата, момент во којшто постапката добива статус "Аукцијата се чека да започне". Поканата за учество на е-аукцијата се испраќа во поштенското сандаче на лицето кое ја поднело понудата. Во поканата за е-аукција се содржани информации за деталите на аукцијата, како и информации за почетната цена и рангот на понудувачот.

Понудувачот кој не е квалификуван и не е поканет не може да учествува на аукцијата, ниту може да ја следи. Понудувач чиј профил е блокиран поради неизвршена уплата за годишна претплата на ЕСЈН не може да биде поканет на електронска аукција, односно доколку бил поканет, не може да учествува во неа.

При спроведувањето на е-аукциите, во зависност од тоа што има избрано договорниот орган како критериум за доделување на договорот (критериум за евалуација, вреднување на понудата), се разликуваат два типа концепти на електронска аукција:

1. Концепт на најниска цена – кога критериум е најниска цена, победник на аукцијата е оној понудувач што ја постигнал најниската цена на аукцијата. Почетна цена на оваа аукција е најниската од првичните прифатливи понуди и сите понудувачи (учесници на аукцијата) лицитираат негативно и ја намалуваат оваа цена.

2. Концепт на економски најповолна понуда (ЕНП) – кога освен цената, како елементи на критериумот ЕНП се јавуваат и квалитетот, техничките карактеристики, дизајнот и слично, и тие се евалуираат и се вреднуваат. Без разлика на останатите елементи, и тука предмет на аукција е цената. Сепак, рангирањето не се врши според цената, туку според збирот бодови што го добива понудувачот и од елементот цена и од останатите елементи. Бодовите за елементот цена ги пресметува системот автоматски (според претходно да-

дена формула) и тие динамички се менуваат во зависност од намалувањата. Бодовите од останатите елементи се пресметуваат надвор од системот, но се внесуваат во системот за време на евалуацијата на понудите и остануваат фиксни (и познати на понудувачите) за времетраењето на аукцијата и по неа. Кај овој концепт, секој од понудувачите ја намалува сопствената цена (првично понудена цена), односно почетната цена на аукцијата е различна за секој понудувач. Во некои случаи може да се добие ситуација за најповолен понудувач да биде избран некој што нема најниска цена, но има највисок збир на бодови од сите елементи (добил повеќе бодови за останатите елементи од својата понуда).

Во поканата за учество на аукцијата се содржани следниве податоци:

- почетната цена на аукцијата, односно најниската цена од првично поднесените понуди;
- датумот и часот на започнување и завршување на аукцијата;
- интервалот во којшто ќе се спроведува негативното наддавање (минимална и максимална разлика во понудени цени);
- почетната цена на квалификуваниот понудувач, односно неговата првично поднесена цена (во случај кога критериум за избор е економски најповолна понуда);
- доделените бодови за секој елемент, како и почетниот тековен ранг на понудувачот направен врз основа на вкупниот број бодови доделени за секој елемент на критериумот економски најповолна понуда (во случај кога критериум за избор е економски најповолна понуда)

Пример за покана за концепт 1 - кога критериум за доделување на договор за јавна набавка е најниска цена

Sec. 1. American in 1.45	and the second state of th
11127	
production for 2	Construction of the state of the
francisco de constantes	
and plant at an	and subsects of our party Color State Color
	and and a second s
	1000.000107/4
he has a second he	and the set of the set
tion in the I	
12210	
A set when does	sectors a primary resp. Alors and files and a sector - respect to and instantial files
the second second	No. of Control of Cont

Пример за покана за концепт 2 - кога критериум за доделување на договор за јавна набавка е економски најповолна понуда

Истовремено, за постапки кои се спроведуваат целосно по електронски пат, системот автоматски испраќа е-порака во поштенското сандаче на понудувачите чии понуди биле отфрлени од учество во понатамошната постапка (доколку понудата е оценета за неприфатлива), во којашто се наведуваат причините за отфрлањето.

До моментот на започнување на аукцијата, Комисијата има можност да ги менува дефинираните параметри на аукцијата, при што по спроведувањето на каква било промена на параметрите (на пример, промена на датумот на започнување на аукцијата, минимална и максимална разлика во понудени цени), ЕСЈН автоматски испраќа ново известување до сите способни понудувачи (квалификувани за учество на е-аукција) за извршените промени.

Напомена: При секоја промена на параметрите, почетокот на е-аукцијата се продолжува за дополнителни 2 дена, односно 48 часа. Електронското негативно наддавање може да започне најрано два дена од датумот на којшто се испратени поканите за учество на електронската аукција.

Кај постапка која се спроведува со користење на електронски средства, доколку комисијата ја откаже веќе закажаната аукција, односно ја врати постапката во евалуација, во поштенското сандаче на веќе поканетите понудувачи ќе стигне известување дека постапката е вратена во евалуација.

Доколку една аукција биде откажана од страна на договорниот орган, тоа не значи дека за конкретната постапка нема да се спроведе електронска аукција, туку дека таа ќе биде дополнително закажана (доколку има најмалку две прифатливи понуди), за што ќе добиете нова покана за учество доколку вашата понуда е прифатлива.

Менито "Е-АУКЦИИ" на ЕСЈН нуди два линка:

- а) Учествувај на е-аукција
- б) Поднеси конечна цена

а) Учествувај на е-аукција

Во поканата за учество на е-аукција е содржан и датумот и часот на започнување и завршување на аукцијата. По започнувањето на аукцијата, се најавувате во ЕСЈН (со корисничкото име и лозинката добиени по регистрацијата во ЕСЈН) и во менито "Е-аукции" кликнувате на линкот "**Учествувај на е-аукција**", по што се отвора листа на постапки за кои сте поканети да учествувате на е-аукција.

Од моментот на испраќање на поканата за учество на е-аукцијата до почетокот на аукцијата, постапката се појавува во поле "Закажани е-аукции", и тоа само кај поканетите способни понудувачи на конкретната аукција.

Во полето "Аукции во тек" се прикажуваат сите започнати аукции.

Во временски период за спроведување на електронската аукција може да се поднесуваат неограничен број нови (пониски) цени.

За да учествувате на конкретна аукција во полето "Аукции во тек", кликнувате на постапката во табелата и во продолжение ви се отвораат следниве панели:

- Аукциска ранг-листа во рамките на овој панел го следите поднесувањето нови цени, како и вашиот тековен ранг, при што идентитетот на останатите учесници на аукцијата за вас и за Комисијата е непознат. Оваа ранг-листа се менува при поднесување на секоја нова цена.
- Тековен статус на е-аукцијата во рамките на овој панел се гледаат сите параметри на аукцијата и се поднесува нова пониска цена од последно поднесената (намалена најмалку за минималната, а најмногу за максималната разлика во понудени цени). Во делот е-аукции, при

поднесувањето нова цена, имате можност за преземање на следната можна најниска цена и следната можна највисока цена, со кликнување на "Преземи цена". Овие цени се предложени од ЕСЈН врз основа на минималната и максималната разлика во цени поставени од страна на договорниот орган. Откако ќе поднесете нова цена, вашиот ранг се менува во табелата во рамките на формата "Аукциска ранг-листа" и се појавува на првото место, со тоа што идентитетот на останатите учесници на аукцијата и понатаму, односно за време на целата аукција останува скриен. Во моментот кога некој од останатите учесници на аукцијата ќе поднесе нова пониска цена, се прави автоматско освежување на податоците во овој панел и ранг-листата соодветно се менува.

- За да учествувате на аукцијата, пополнете го празното поле "Поднеси нова цена" или директно можете да ја преземете предложената од ЕСЈН од полето "Преземи цена", а потоа кликнете на копчето "Поднеси".
- При учество на аукцијата, секогаш земајте го предвид серверското време, и следете го преостанатото време за поднесување на нова цена (и двете времиња се прикажуваат во панелот).

По секое поднесување нова цена, системот веднаш известува за направената промена. Откако ќе ја поднесете цената, во горниот десен агол излегува нотификација - **рор ир прозорец** (во зелена боја) со информација за поднесувањето. Исто така, за полесно следење на промените кои се случуваат во текот на аукцијата, особено доколку учествувате на повеќе аукции во исто време, системот известува со **рор ир нотификации** и ја поцрвенува конкретната аукција по секоја новоподнесена цена.

SCORE		I
An a Destable	Sector Se	American America Ameri
		Annual of the second se

По истекот на датумот и часот утврдено за крај на аукцијата, таа во тој момент се затвора.

Доколку некој од учесниците на аукцијата поднесе нова намалена цена во последните 3 минути од аукцијата, системот автоматски ќе го продолжи времетраењето на аукцијата за дополнителни 3 минути. Вакви автоматски продолжувања на времетраењето на аукцијата ќе има сè додека во последните З минути од аукцијата има поднесувања на нови намалени цени.

По истекот на рокот за поднесување намалени цени на аукцијата, односно доколку во последните 3 минути од аукцијата нема дополнителни намалувања на цената, сите учесници на аукцијата добиваат автоматски генерирана е-порака во поштенското сандаче на ECJH, со информација дека аукцијата е завршена и со податоци за понудувачот кој поднел најниска цена за време на аукцијата и последно поднесената цена кога критериумот е 'најниска цена' или податоци за понудувачот кој има најголем вкупен збир бодови, кога критериумот е 'економски најповолна понуда'.

Продолжувањето на електронската аукција за дополнителни три минути, не влијае врз текот на друга електронска аукција каде што учествува ист економски оператор, доколку настане нивно временско преклопување.

Напомена: При закажување на електронска аукција, договорниот орган ги поставува минималниот и максималниот праг за намалување како параметри во чиишто рамки треба да се движат економските оператори при поднесување нови намалени цени. Доколку тековната цена на аукцијата се изедначи или се спушти под овие прагови - тие престануваат да важат и учесниците можат да вршат намалувања надвор од утврдената рамка. Со оваа функционалност на електронскиот систем им се овозможува на понудувачите да имаат еднаков третман и во случај кога сакаат да поднесат цена под поставениот минимален праг.

Во случај на делива набавка, за секој од деловите одделно се спроведува е-аукција преку ECJH. Се определува датумот и часот на започнување и завршување на електронската аукција, односно се спроведуваат онолку аукции колку што има делови од предметот на набавката за кои биле исполнети условите за одржување на е-аукција.

Во моментот на завршување на аукцијата, се објавува информација и на јавниот дел на ЕСЈН, во делот "Најнови одлуки" со иста содржина како и е-порака во поштенското сандаче за понудувачот кој поднел најниска цена за време на аукцијата.

1				
	and the second s		Tanan salam san	
		 C. Second and applies of the constraint interpretation of the Second systems of the Second Second Second Second Phase approximation of the Second		and the st

Правила и напомени за економски оператори во врска со електронски аукции:

- Доколку електронската аукција што се спроведува како дополнителна фаза во постапка којашто за доделување на договорот за јавна набавка го користи критериумот најниска цена како почетна цена на е-аукцијата, ЕСЈН секогаш автоматски ја поставува најниската цена од сите првични понуди што претходно се евалуирани и прифатени за учество на електронската аукција.
- Во текот на електронска аукција што се спроведува како последна фаза во постапка во којашто за доделување на договорот за јавна набавка се користи критериумот економски најповолна понуда, секој понудувач ја намалува својата првично понудена цена, односно почетната цена на аукцијата е различна за секој понудувач;
- Во временски период за спроведување на електронската аукција може да поднесувате неограничен број нови (пониски) цени;
- Системот прави автоматско освежување на листата и нема да ви дозволи да поднесете цена која е веќе поднесена од друг понудувач;
- Доколку во рамките на еден економски оператор има повеќе регистрирани корисници, само корисникот кој прв поднел нова намалена цена може да продолжи да намалува на аукцијата, додека останатите корисници можат истовремено да ја следат аукцијата (најавени со своите кориснички имиња и лозинки), но не и да намалуваат;
- Доколку некој од учесниците на аукцијата поднесе нова намалена цена во последните 3 минути од аукцијата, системот автоматски ќе го продолжи времетраењето на аукцијата за дополнителни 3 минути. Вакви автоматски продолжувања на времетраењето на аукцијата ќе има сѐ додека во последните 3 минути од аукцијата има поднесувања на нови намалени цени;
- При учество на аукцијата, секогаш земајте го предвид серверското време и следете го преостанатото време за поднесување нова цена;
- Доколку имате проблем со приказот на аукциите и користите Internet Explorer, потребно е адресата на ECJH (e-nabavki.gov.mk) да биде OTCTPAHETA од Compatibility View Settings листата.

б) Поднеси конечна цена

Доколку при спроведување на конкретна постапка има поднесено само една понуда или има само една прифатлива понуда, откако ќе заврши со евалуацијата, Комисијата го поканува единствениот понудувач да поднесе конечна цена преку ECJH.

Во рамките на овој линк понудувачот има можност да поднесе конечна цена, доколку е единствен понудувач со прифатлива понуда во постапката и е поканет од страна на договорниот орган.

Во поканата за поднесување конечна цена се содржани следниве податоци:

- идентификување на делот на понудата што ќе биде предмет на поднесување конечна цена,
- информации кои ќе му бидат достапни пред поднесувањето на конечната цена и
- временскиот период за поднесување конечна цена.

До моментот на започнување на поднесувањето, Комисијата има можност постапката да ја врати во евалуација или да го откаже поднесувањето на конечна цена и дополнително повторно да го закаже. Во ваков случај системот испраќа порака до поканетиот понудувач дека закажаното поднесување е поништено, односно кај постапка со електронски средства дека постапката е вратена во евалуација. Во случај на промена на параметрите на поднесување на конечната цена од страна на договорниот орган, ECJH автоматски испраќа нова покана со променетите параметри до понудувачот.

Напомена: При секоја промена на параметрите, почетокот на поднесувањето на конечна цена се продолжува за дополнителни 2 дена, односно 48 часа.

По започнување на поднесувањето (време содржано во поканата за поднесување на конечна цена), се најавувате во ЕСЈН и во менито "е-Аукции" кликну-
вате на линкот "Поднеси конечна цена", по што се отвора листа на постапки за кои сте поканети да поднесете конечна цена. Во периодот од испраќањето на поканата за поднесување на конечна цена и додека трае поднесувањето, линкот од постапката се појавува во рамките на ова поле.

- За да поднесете конечна цена, кликнувате на постапката во табелата, по што во продолжение ви се отвора поле каде што ја внесувате новата намалена цена.
- Поднеси нова цена во рамките на овој панел се гледаат сите параметри на поднесувањето конечна цена (датум/час на започнување/затворање на поднесувањето, преостанатото време за поднесување нова намалена цена и првично поднесената цена)
- Поднесувањето на конечна цена завршува во моментот на поднесување на новата намалена цена или доколку истече времето зададено од договорниот орган.

A Delivery in sector in the sector of the se					
P. commit					
State Bernese Sprease		-			
and the second s	1.2.7. (1.2.2.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1		Concession of the local diversion of the loca	- 01	
					and the second second
In case of the second second second		STATES OF MAL		1.	36.83
the same side of the same side of the same side					the second second second
					CONTRACTOR DURING
Annual Inc.	A LOW DESIGNATION OF THE OWNER OF				
	And Address in the owner, which the				
- from the	And Address of Concession, Name			the manners	
780.00				-	
			-	Alexandra Alexandra	

Единствениот понудувач ја поднесува конечната цена во утврденото време само еднаш, а доколку не поднесе конечна цена, првично понудената цена ќе се смета за конечна.

Поднесувањето на конечна цена завршува во моментот на поднесување на новата намалена цена или доколку истече времето зададено од договорниот орган.

Во моментот на завршување на поднесувањето, на јавниот дел на ЕСЈН во делот "Најнови одлуки" се објавува информација за новоподнесената цена.

for some					
	and write a legger them			÷	ine.
land.		an an constant of the local 27 Sector 40 Constant of the local 2 Constant of the local of the local	Present of the CPU PERSON per law Processing of the Processing of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teating of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Processing of the Processing of the Pro- teation of the Pro- teation of the Processing of the Pro- teation of the Pr	Name of Advance States W	nami

Доколку поднесувањето завршило без да биде поднесена нова намалена цена, на јавниот дел се објавува информација со првичната (ненамалена) цена и називот на понудувачот којшто бил поканет да поднесе конечна цена.

Напомена: Во случај на делива набавка, поднесувањата на конечна цена се спроведува одделно за секој од деловите каде што има по една прифатлива понуда.

Известување за донесена одлука

Конечната одлука за избор на најповолен понудувач или за поништување на постапката која се спроведува со користење на електронски средства ја донесува одговорното лице кај договорниот орган. По донесувањето на одлуката, Комисијата за јавни набавки испраќа известување за донесената одлука до сите учесници на конкретната постапка. Доколку сте учествувале во конкретната постапка, ќе добиете во поштенското сандаче на ЕСЈН електронска порака со известувањето за донесената одлука и документи прикачени кон неа (одлука, известување за доделување на договорот/склучување на рамковната спогодба или поништување на постапката). Истовремено, и на јавниот дел од ЕСЈН се објавува истата информација, и тоа во менито "е-Набавки" во рамките на табелата која се отвора по кликнување на линкот "Најнови одлуки".

Sec.3.			
-	All Soldier States	 Denie in state a state	And the second s

Дополнително прикачување документи за докажување на личната состојба

Оваа функционалност се применува само кај електронско спроведување на постапка со барање за прибирање на понуди.

По завршување на електронската аукција/поднесување на конечна цена, понудувачот којшто е избран за најповолен и за којшто на јавниот дел е објавена одлука, има обврска во постапка со барање за прибирање на понуди да ги достави документите за докажување на личната состојба, кои на јавното отворање на понудите беа утврдени со доставување на Изјава со која понудувачот потврдува дека ги исполнува критериумите за утврдување на личната состојба.

Менито **"ДОПОЛНИТЕЛНО ПРИКАЧИ ДОКУМЕНТИ ЗА ДОКАЖУВАЊЕ НА ЛИЧНА СОСТОЈБА"** на ЕСЈН, нуди еден линк:

а) Дополнително прикачи документи

а) Дополнително прикачи документи

Преку овој линк, понудувачот којшто е избран за најповолен **во постапка со барање за прибирање понуди** има можност да ги прикачува документите со кои треба да ја потврди својата способност која во текот на постапката ја потврдил преку поднесена изјава.

За таа цел, договорниот орган преку ECJH во поштенското сандаче на лицето кое ја поднело понудата му испраќа покана да ги достави документите за утврдување на личната состојба, во која се содржани инструкции за начинот на нивно прикачување.

За да прикачите документи за личната состојба, потребно е по најавување во ECJH, да влезете во менито за "Дополнително прикачи документи за докажување на лична состојба", по чие кликнување се отвора линкот "Дополнително прикачи документи".

Во табелата ја гледате постапката на која сте поканети да поднесете дополнителни документи. Кликнувате на стрелката во последната колона.

	himsen a	And the second second second	Name and Address of the	April 19	the second states a	berger y	
-		Interior de la finanza de la compositione	-			******	2
-		NAME AND ADDRESS OF	-	Special states in the			4
-	2 million	In the local division in the local division of the local divisione		-	magini ma	alase in the	1
-	Alter Control Control .	Response of the later provide the second			-	in second	4
-	Designation in the second date	Succession in the	-		-	and an a	1
	biater.	fig-mentionenter	Area .		+++++++++++++++++++++++++++++++++++++++		

и ви се отвора форма со две можности за прикачување на документите.

normal terms and services		
territori in contentiti		
and an enter of the second sec	0.0000	
Rest of Concession, Name	edites.	
and the second s	Stands which is a special state of the	
the to Description of the local data	April 1	
freedow parties	that we it	
Real and American	Taxan Contractor States	
and the second s		Contraction of the local division of the loc
large contractions and the second sec	design and approximately seems	
and the second second	In control way we will also be provided in the second	
	Jacob Contract Contra	-

ECJH дава две можности за прикачување на документите за утврдување на личната состојба:

- Документите да ги преземете од дискот (компјутерот), по кликнување на полето "Прикачи од диск" и да ги прикачите скенирани во оригинал (сите што се издадени од други надлежни органи) или да ги прикачите претходно изготвени и електронски потпишани со електронски потпис (изјава на економскиот оператор дека во последните 5 години не му била изречена правосилна пресуда за учество во злосторничка организација, корупција, измама или перење пари, што ја составува самиот економски оператор) или
- Ако веќе сте ја искористиле функционалноста "Документи на профил" (види ДЕЛ 3, мени "МОЈ ПРОФИЛ" точка г од овој Прирачник) истите по кликнување на полето "Прикачи од профил" се појавуваат документите од профилот и кликнете "Сочувај",

Начинот на прикачување документи во ЕСЈН е унифициран и се состои од неколку чекори:

- 🔹 Кликнувате на копчето "Прикачи документ", односно на иконата 🌲 ;
- Од прозорецот што ќе ви се отвори кликнувате на копчето "Browse" и го избирате документот што сакате да го прикачите;

- Од прозорецот што ќе ви се отвори го избирате документот што сакате да го прикачите, а што претходно електронски сте го потпишале или сте го скенирале
- Кликнувате на копчето "Open";
- Доколку во продолжение на образецот за прикачување се прикажува празно поле за внесување на описот на документот што сте го прикачиле, најнапред го внесувате описот, па потоа кликнувате на копчето "Прикачи".
- По успешното прикачување на соодветниот документ, во продолжение се прикажува табела со прикачениот документ.

Доколку сакате да прикачите повеќе документи, ги повторувате горенаведените чекори.

Доколку сакате да избришете некој од прикачените документи, кликнувате на иконата и потврдувате дека сте сигурни дека сакате да го избришете

И на крајот кога ќе ги прикачите сите документи на еден од двата начини (прикачи од диск или прикачи од профил), кликнете на копчето **"Испрати"** долу во десниот агол од табелата.

Досие на учество на завршени постапки

Во рамките на ова мени, економскиот оператор може да види во кои постапки има учествувано, односно за кои има поднесено понуди / пријави за учество по јавното отворање, како и во кои е-аукции има учествувано.

Менито "ДОСИЕ НА УЧЕСТВО НА ЗАВРШЕНИ ПОСТАПКИ" нуди два линка:

- а) Поднесени понуди/пријави за учество
- б) Учество на завршени аукции

а) Поднесени понуди/пријави за учество

Преку овој линк имате можност да ги прегледувате своите поднесени понуди/ пријави за учество на постапки по истек на крајниот рок за доставување понуди.

Conception of the second second	
and the second	

Поднесени понуди/пријави за учество дава преглед на понесени понуди, односно досие од понудата за постапките во кои сте учествувале.

 term .	ALC: NO	Statement and the second	Special State of Concession, Name	-	-	1.7400.00000	in the second
 -	in the second		(mark)	-	tran .	· ·	100

Апликацијата постојано се надградува, така што со новата надградба се нуди можност да ги прегледате поднесените понуди/пријави за учество и на деливите набавки.

б) Учество на завршени аукции

Преку овој линк можете да ја прегледате својата последно поднесена цена на е-аукција за конкретна постапка.

115 mm	_							
0.000 C	-	and the second	-	And in case of the	Second Street	COLUMN TO A	1000	Concession in the
	10000		1000	-		Among an		
(States .		1.0.0		(++)==	analise -	Sec. 1	Man Inda